

RAUDONOSIOS IMPERIJOS KILIME?

Prezidentas Eisenhower'is pasiryžo išeiti su velniu riešutu, kad jam ragus nusukus ir ištyrus, ar Nikitos dviveidiškas kerštelis liežuvis gali laisvą beplūduriuojančius amerikonus psichologiškai nuginkluoti ir kaip atomą suskaldyti. Tad ir buvo pakviestas įmantrus graborius svečiuosna kad pasižiūrėjus, kokios vertės siūlomom pašasinom kilimā teiks isprkti, ir ar pats sukotos politikos pamokslininkas savais nagais iškrapštyton duobėn, kvaitulio entuziazmo pagautas nesugebėtų įžengti.

Nekalbama čia apie svaigalus ar svaiginimus kurie supina žmogų kojas į virvę ir patiesia kaip pagali. Šokėjai, baletininkai visai sukdami išsilaiko ir mus savo įgudimu ir menu stebina. O vis dėlto, kad ir visai blaivią galvą turi, kartais pasitaiko ir jiems apkvaisti. Tuo nesistebima, juk galva ne automobilio ratas. Bet kai galvos apsisuka visai blaviems ir nešokantiems žiurovams, mus daugiau domina. Rusai tą žmogaus silpnę pastebėję, o kad kai kas nelabai paiso, emė ir pasiuntė Amerikon savo „Balšoj Balet“. Apimtieji kvaitulio, kad pakliūvus pažiopoti prie baltos Gulbių ežero su raudonu pjautuvu ir kųjų mokojo iki 50 dolerių. Čia nieko nepadarysi kad kai kas dėl smalsumo turi nesuvaldomą norą kišti galvą po kują.

Balėtais, parodomis ir festivaliais, tarsi pirmuoju kvaitulio švirksčiu apsvaigintiems smalsuojams buvo pakviestas kruvinasis vergų imperijos kalvis, tautų budelis — Nikita pasisvečiuoti ir pamokslauti. Tuomi juk nepriversi JAV-es prisitaikinti prie komunistinės sistemos, nei raudonusius pereiti į baltųjų kapitalistų stovyklą.

NIKITOS POLITINIŲ PAMOKSLŲ MAKALYNĖ

Na ir bėrė pamokslus vodka liežuvių pavilgindamas. Po visą šalį važinėdamas į tuos pačius klausytojus spjiaudė ir bučius jiems siuntė ir kitaip savo laukinę išmintį rodė. Štai keletas sakinių ir nesuskaitomų pamokslų ir grasinimų:

„Mūsų apsilankymai suteiks galimybę laisvai pasikeisti mintimis, kurios mus skiria ir palengvins mums suartėti. Nesikiškite į Rytų Europą, Vid. Rytus ir dar į vieną kitą žemyną, kuriuos mes tiriami. Bet puoselėkite draugystę ir prekybos ryšius, kurie garantuos pasaulinę taiką. Komunistas palaidos kapitalizmą! Kaip sunkiai sergas ligonis, stengiasi kaip nors prilginti savo gyvybę, taip kapitalistas, savo išsigelbėjimo ieško karo vežimuose, hidrogeninėse bombose bei karo stovyklose: agresyviose NATO, SEATO ir kitose sąjungose. Visiškai nusiginkluokime ir tapsime taikingi, kaip nuogas Adomas rojuje su plėšraisiais žvėrimis kad buvo.

Mūsų pagrindinis ginklas yra marksizmas — leninizmas. Sunaikinsime kapitalistinį pasaulį su šuo-

mi galingiausių ginklu geriau negu hidrogeninėm bombom. Nenorime nieko pulti, bet norim būti kvailai ir kitų suaiškinti. Kaip norėjome kapitalistų mokslininkus suaiškinti, bet Anglijos ir JAV valdžioms nepritarus turėjome ir pas save „parsikviesti“... Jeigu jums mūsų balsai nemalonūs, mes dėl to nemirsimė. Stipriai tikime, kad kilus kariniam konfliktui, kad ir kažkaip kapitalistai stengtūs laimėti baisyją savižudybę, laimės socialistinė sistema. Tačiau komunistai nenori milijonų kųjų kainą pirkti triumfo ir nenori jokiam kraštui primesti savo santvarkos. Tad, taiki koegzistencija ar karas? Aš atvykau įšokoti draugystės ir užbaigti šaltąjį karą.

Amerikonai mano, kad mes rusai turime ragus, bet malonu priešingai įrodyti. Mažai teterių plaukų ir jie būtų aiškiai matomi. Esu komunistas, o jūs kapitalistai, bet turėdami būti žmonės ir rasti reikalą susitarti... Nekiškite nosies į svetimus reikalus, bet padėkite sukurti naują socialistinę valstybę. Kas sutiktų būti patarėju prie SSTR ta-

žą, kur nieko draugiško užkasta nerado. Skersai išilgai po Ameriką važinėjo ir ką norėjo apžiūrėjo ir aplankė. Su Rooseveltine, štai, ne vieno žodžio netaręs rimčiausiai nusiteikęs padėjo didžiausią gėlių puokštę prie Roosevelt'o kapo Hyde Park'e ir aplankė jo gimtuosius namus, bibliotekę apžiūrėjo slaptuosius „kupčiaus“ dokumentus. Nesijausdamas revoliucijos tėvu Leninu, nei tironu Stalinu, prieš keletą metų visai pasaulyje negirdėtas, bet išikovojęs viešnagę Amerikon rodėsi „kas buvo nieka, tas bus viskuo“. Pažvelgus į Eisenhower'io veidą matėsi, kaip mandagumo saskaita buvo perkamas suvedžiojimo vaidinys. O nuoširdus, bet slaptas susitarimas nei Rusijoje nei Amerikoje viešumon „ne viską“

Lietuviškų vestuvių scena

rybos, tas susilauktų labai gražios algos ir puikaus dvaro Maskvos apylinkėse... Kapitalistai! mūsų traukinys eina, pasparstykite, kaip jį greitai galima būtų pasiekti“....

Per tryliką dienų įvairiausiai priešingais ir prieštaraujančiais žodžiais drumstė, plakė karu ir taika kvipino tarptautinę politikos makalynę. Gerai vodkos nuėmęs su aukštaisiais amerikonių valdžios vyrais žadėjo laikytis draugystės ir ramybės mazgo, bet išsipagiriuojęs, vėl savo „moliavojo“ iki kol slaptajam Camp David'o bizniui, su Eisenhower'iu, kaip Roosevelt'as su Stalinu Jaltoje užsidarė.

PASKUTINIAI SUTARIMAI

Nikita atvažiavęs kasioti draugystės pamatų, išelino į tokį dar-

skelbti, pripažinimas status quo Vokietijos padalinime į dvį valstybes, nusiginklavimo plano na grinėjimo įteisinimas, viršūnių konferencijos butinumas ir Eisenhower'io viešnagės sovietijon atidėjimas ateinančiųjų metų pavasariui, pranašauja kažką itin baisaus — greitą karą ar visuotinę Nikitos diktatūrą pasaulyje. Tat ir Eisenhower'is prieš Camp David slaptąją komedią tarėsi su Herter'iu, Douglas Dillon — ekonomijos žinovu, politikui Robert Murphy, adjutantu Livinston Merchant, Richard Devis ir kitais išminčiais, kad lauktoji taikos viltis slaptai sustiprėjusi ir visi slapčiausi sukotos Kruščiovo politikos vingiai būtų atpažinti.

"EL TIEMPO"
Mendoza 2280, Avellaneda, Bs. Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
No. 524296

Franqueo Pagado
Concesión N° 4289
Tarifa Reducida
Concesión N° 4015

CORREO
ARGENTINO
CASA CENTRAL

TREMTINIŲ METAI

Viena iš skaudžiausių karo pasekų yra milijonai tremtinių. Po antrojo pasaulinio karo buvo įkurta organizacijų, kurios stengėsi padėti tremtinėms iškurti įvairiuose kraštuose ir sudaryti sąlygas jų egzistencijai. Dauguma šių organizacijų jau nebeegzistuoja. Jos nepajėgė ap rūpinti visų tremtinių, nes iki šiai dienai dar nepavyko komunistiniams imperialistams užslopinti žmonėse laisvės troškimų, o diplomatai ir valstybių vyrai nerado būdų panaikinti tas priežastis, kurios neša vergiją, prievartą ir pabėgėlių vargą. Daugelis pabėgėlių jau išikūrė ir išijungė į kitų valstybių ekonominių bei kultūrinę gyvenimą. Tačiau nors ginklai ir nutilo laikuriuose frontuose, kova tebevyksta, nes valstybių sienos buvo nustatytos ne pagal tautų laisvą apsisprendimą, bet prie general. štabo stalo. Šios ribos yra dirbtinos, nenaturalios. Tautų laisvės siekimas ir troškimas yra virtesnis ir pastovesnis negu amie gėdingi rubežiai. Tautos reiškia savo valią, jos priešinasi neteisrybei ir smurtui. Tos kovos bei pasipriešinimo paseka yra nenutrūkstanti pabėgėlių virtinė, kurią sargybinio kulkosvaidis dažnai praretina. Nėra dienos, kad laisvojo pasaulio nepasiektų nauji pabėgeliai.

Paskutinieji įvykiai Azijoje dar padidino pabėgėlių būrius; o Pietų Korėjoje jau šeši metai kaip vargsta didžiausiam skur-

de 4 milijonai žmonių. Siaurės Korėjos pabėgėliai negauna darbo, gyvena kalny olose ir po tiltais. Pietų Korėja turi daug sunkumų ir nepajėgia tokio didelio pabėgėlių skaičiaus sušelpiti. Galima išvaizduoti kokia padėtis yra Indijoje tarp esančių pabėgėlių. Vienos tautos gyvena laisvos, kitom primetama žiauri vergovė ir dirbtini rubežiai.

Liepos mėn. USA prezidentas paskelbė tremtinio metus. Birželio mėn. UNO atstovė pabėgėlių reikalams lankėsi Bs. Aires ir Argentinos valdžios iniciatyva yra sudarytas komitetas pabėgėliams šelpti ir jais rūpintis. Šio komiteto garbės pirmininkas yra Argentinos prez. dr. A. Frondizi. Įvairūs tautiniai vienetai turi savo atstovus. Lietuvių reikalams atstovauja p. A. Mičiūda.

Pabėgėlių problema nebus išspręsta per „año de los refugiados“. Sukurti komitetai veiks tol, kol jie bus reikalingi.

Tremtinių metų proga nepakanka vien materialiai pabėgėlius šelpti. Mes turim ir moralinę pareigą remti tuos idealus, dėl kurių ir mūsų dalis turėjo palikti savo kraštą, būtent išsinešti savo širdyse negestancią tėvynės ir savos šeimos židinio meilę.

Šeima yra meilė ir pareiga, šeima taip pat yra tauta. Ar mūsų šeimose pajėgs tauta toliau gyventi? Tremtinio metų paskelbimas mus kviečia prie darbo ir apmąstymo. E. D.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

● Pasaulyje išgarsėjęs T. Lombardi išsireiškė, kad Kruščiovas tikrumoje vienintėlis šiame pasaulyje vergijos kūrėjas ir išlaikytojas laisvai važinėjasi po J. A. valstybes. Kada amerikoni girdi jį kalbant, negali užmiršti milijonų lietuvių, latvių, ukrainiečių, vengrų, rumunų, lenkų, vokiečių, bulgarų, kinų ir kitų žiauriausiai nukankintųjų, kuriuos kard. Spellmanas visiems priminė ir kvietė melstis, kad teisinga taika pasaulyje visos tautos galėtų džiaugtis. Kardinalų kvitimas melstis už taikos įgyvendinimą labai nepatiko lietuvių socialistams, kaip rašo š. m. „Kelevis“ nr. 33. Jie įžiūri tame Bažnyčios kišimasi į valstybių reikalus?

● Kada paaiškėjo surengtas atentatas Kruščioviui nužudyti, jis nebuvo leidžiamas į Disneylandia puikiuosius parkus. Tad jis ciniškai replikavo: „Ar ten rakiētų leidimo aikštės yra įtaisytos? Kas ten yra? Liūtai? ar ganksteriai? Kad mane apsaugoti nebesitiki nę jūsu stiprūs ir augaloti policijos būriai? Aš maniau, kad čia viskas gerai sutvarkyta, o dabar baigiu užduoti kietai uždarytoj mašinoj ir negaliu laisvai, kaip kad Rusijoje, nę galvos iškišti, nę pasivaikščioti.“

DŽIAUGSMO VILTIS

Nikitai nutūpus Maskvoje, o Eisenhower'ui apžiūrint Kruščiovo nusilaužtus taip trokštoje viešnagėje ragus, su džiaugsmo viltimi, visas pasaulis žiūri, kas pirmutinis bičiulystės kilimu žengs pirmąjį žingsnį.

Amerikoje raudonasis diktatorius prisipažino, kad jis nėra visagalis. Rusijos jaunimas išgirdęs kalbant apie Dievą, šven- (nukelta į 2 pusl.)

● Pietų Tirolio klausimas yra keliamas UNO sesijose. Tiroliciai nori susijungti po vieną Austrų valstybės vėliava, kurie po 14-18 metų karo buvo priskirti Italijai.

● Rusijoje džiaugėsi Kruščiovo „taikos“ laimėjimais ir pirmą kartą pasirodė spaudoje Eisenhower'io nuotraukos.

● Washington, 27 A. P. — Ponina Nina Kruščioviene šiandien priėmė vieną katalikų kunigą, kuria rūpinasi atitinkamo leidimo savo senutei motinai iš Lietuvos išvykti. Kun. Juozas Prunskis, iš šv. Jurgio bažnyčios Chicagoje, pareiškė žurnalists, kad ponina Kruščioviene prižadėjo tame reikale padėti.

Kunigas paaiškino, kad jo motina jau turinti 71 metus, o jis dar turi Chicagoje sesutę ir du brolius, kurie, taip pat, rūpinasi, kad nors senutei motinai sovietų valdžia leistų vykti Amerikon.

● Trečiadienį, rugsėjo 23-ją dieną, pp. Leonams pasitaikė proga prisijungti prie Kruščiovo prieš pat apleidžiant viešbutį. Jie maldavo su ašaromis, kad „primieras“ teiktus išleisti jų 20 metų dukterį ir 17 m. sūnų atvykti pas juos. Kruščiovas išklausęs jų maldavimus nusisypsojo ir prižadėjo jų šeimą sujungti. Pasisaukė Andrių Gromiko, savo užsienio ministerį, ir įsakė jam pasirūpinti“.

● Pirmutinis Italijos respublikos prezidentas, Enrico de Nicola, guli mirties patale. Ji aplankė Neapolio kard. Castaldo.

● Winston Churchill, 84 m. amžiaus, įsirašė Woodford, Essex rinkiminėje apylinkėje kandidatų į spalio mėn. seimo rinkimus.

● Pirmutinės žemės rutulio nuotraukos iš 27.000 km. atstumo nufotografuotos Explorer VI yra tikrinamos Amerikos oro pajėgu.

UŽ IVYKIUS 1941 METAIS

Dvi mirties bausmės Vilniaus teisme, š. m. liepos 30 d. baigė spręsti "Lietuvos TSR Aukšč. teismo baudžiamųjų bylų teisminė kolegija". Vilniaus "Tiesa" apie ją plačiai parašė tik vienam mėnesiui praėjus, rugpjūčio 30 d.

Toje byloje, mirties bausme sušaudant, nuteistas Povilas Zamauskas, 54 m. amžiaus, buv. Ukmergės saugumo ir kriminalinės policijos miesto rajono viršininkas — ir Povilas Medišauskas, buv. Ukmergės kalėjimo priežiūrėtojas. Zamauskas po karo buvo likęs Lietuvoje, prisidėjęs muzikos mokytojo titulu, o Medišauskas, pakeitęs savo pavardę į Medušą, apsigyvenęs Anykščių rajone ir tarnavęs "Bolševiko" kolchozo piemeniu.

(E) Lietuviškas durpių kraikas — į Ameriką. Vilniaus radijas pranešė, kad respublikinė kuro valdyba gavusi užsakymą eksportuoti lietuvišką durpių kraiką į JAV. Kol kas išsiūsta pavyzdinė siunta.

(E) Čekoslovakų dailės paroda atidaryta Čiurlionio vardo dailės muziejuje Vilniuje rugsėjo 3 d. Rėdona daugiau kaip 300 įvairių kūrinų.

(E) Kaune esą apie 30.000 moksleivių. Praneša Vilniaus radijas ryšium su naujųjų mokslo metų pradžia. Klaipėdoje jų esą apie 24.000.

(E) Dieną dirbtuvėje, vakare institute suole. Vilniaus radijas rugsėjo 4 d. davė reportažą apie tai, kaip prasidėjo "neįprasti mokslo metai" Kauno Politechnikos institute pagal naująjį mokyklų įstatymą ("priartinti mokyklą prie gyvenimo"). Instituto pirmakursiai dviejus metus dieną dirbs įmonėse, o vakare susirinkę į audotorijas. Kauno fabrikuose "Drobė", "Pergalė" ir kituose dirba jau daug tokių pirmakursių.

(E) Kochozai atsilieka, bet pirminkai stotasi sau namus. Vilniaus "Tiesa" 205 numeryje pacitavo Kaišiadorių rajoninio laikraščio "Komunistinių kelių" straipsnį "Pirminkai ir namai". Kolchozų pirminkai mėgsta statyti sau namus. "Lenino keliu" kolchozo p-kas Antipovas pasistatęs sau namus visai kitoje vietoje ir kolchoze mažai sutinkamas. "Stalino vardo" kolchozo p-kas Gyls pasistatęs jau keletą namų, įsigijęs automobilį.

(E) Iš Lietuvos į Švediją esą eksportuojami gyvi unguriai. Pastaruoju metu sugauta 110 tonų ungurių.

(E) Gimnaziją baigs — į kolchozą. Kuršėnų vidurinė mokykla šiemet išleido 140 abiturientų. Kaip praneša Vilniaus radijas, didžioji abiturientų dalys nuėjo į kolchozus.

(E) Paleckis eina Sniečkaus pėdomis. Vienas atkakliausių rusofilių Lietuvoje yra Lkp ek pirmasis sekretorius A. Sniečkus. Kiekviena proga jis propaguoja lietuvių-rusų draugystę. Aukšč. tarybos prezidento p-kas J. Paleckis, atrodo, ima eiti Sniečkaus pėdomis. *žurnale*

(atkelta iš 1 psl.)

tuosius ir bažnytines apeigas, žingeidumo vedinąs, įstengia visą tai pamatyti išgyventi. Jis pasirodė daug bailėsnis, kad neišdrįso priimti Eisenhowerio pakvietimo užėti bažnyčion, kad nebūtų savo "tikinčiųjų" blogai suprastas.

Pirmą veik kartą pakliuvs į laisvę, visur lindęs, viską apžiūrėjęs, o dar daugiau savo "pamokslais" viską laimėjęs, bet tuomi pačiu ir išpareigojęs, ką skelbė, ko įieškojo — įgyvendinti. Dar šią savaitę skuba į Pekiną, kai anas ruošiasi karu užimti Formozą.

Norėjai taikos, ramybės ir sugyvenimo, norėjai viršūnių konferencijos, nusiiginklavimo ir "laisvės" visoms tautoms — štai viską turi. Tik įgyvendink, o jei ne-gali Ike su visu Vakarų pasauliu saviems anukams *laisvės pavasarį grožį Europoje ir viduržemę parodyti!*

A. Lubickas

"Komuniste" ir Vilniaus "Tiesoje" atspaudintas jo ilgas straipsnis lietuvių-rusų draugystės tema, pradedant istoriniais laikais ir baigiant dabartimi. Jo (ir Sniečkaus) teigimu, tik dėka rusų "broliškios pagalbos" lietuvių tauta "išsilaisvinusi". Entuziastingai Paleckis pareiškia: "Jokios buržuazinių nacionalistų pastangos negali pakirsti mūsų draugystės".

(E) "Šimtai tūkstančių visiškai badauja". Bavo duomenų, kad sovietinė propaganda ryšium su artėjančiu Eisenhowerio-Kruščiovo susitikimu šiek tiek pritildė savo antiamerikietiškus pasireiškimus. Bet ne lengva ilgą metų įpročių atsikratyti. Štai Vilniaus radijas rugsėjo 7 d. ir vėl nesąmonės apie Ameriką garsino: "Amerikoje šimtai tūkstančių darbo žmonių ir jų vaikų visiškai badauja", o monopolijos maisto produktų naikina. Kapitalistinis pasaulis neturįs "jokios teisės ilgiau egzistuoti, jis esąs pasmerktas žūti".

(E) 21.000 lietuviškų dviračių išsiūsta per 8 mėnesius iš Šiaulių dviračių fabriko į Graikiją, Lenkiją, Iraną ir kitus kraštus. Tam tikras skaičius išsiūstas ir į Kanadą, o netolimoje ateityje esą numatyta eksportuoti ir į Angliją, pranešė Vilniaus radijas rugsėjo 3 d. Daug esą eksportuojama į Jugoslaviją: šiemet išvežta į tą kraštą apie 9.000 dviračių. Jau anksčiau buvo pranešta, kad lietuviški dviračiai išvežami ir į Kiniją bei kitus Azijos kraštus.

(E) Tik keturias dienas leido pasimatyti su giminėmis. Abi Amerikos lietuvių turistų grupės, išvykdamos iš Lietuvos, Vilniaus "Tiesoje" paskelbė savo atsiviekinimo žodį, kuris atrodo pagal užsakymą "prikirptas". Pirmosios grupės žodyje ("Tiesos" 194 nr.) t. k. sakoma, jei išvykstant "priešiški elementai" skelbė, kad nvykusiems neleis su giminėmis pasimatyti, o jei leis, tai tik su palydovais. Bet tikrovėje grupės dalyviai eį kur norėjo (tuo tarpu pati "Tiesa" nuolat pranešinėjo, kad grupė nuyko kolektyviai tai vienur, tai kitur). Antrosios grupės atsiviekinimo žodyje ("Tiesos" 203 nr.) tas reikalas jau kiek kitaip nušviečiamas: "... Svečiuodamiesi Tarybų Lietuvoje, mes keturias dienas lankėmės pas gimines ir pažįstamus". Iš mėnesio buvimo Lietuvoje — tik 4 dienas pas gimines ir pažįstamus! Nors abiejų grupių pareiškimuose gausu pagyrų dabartinei santvarkai, bet pripažįstama ir tai, kad "trūkumų dar yra... vietomis trūksta medžiagų ir darbininkų... nespėjama taip pat viską laikui pristatyti..."

LIETUVOJE VAROMA PROPAGANDA UŽ VISIŠKĄ NUOSAVYBĖS PANAIKINIMĄ

"Asmeniniai" sklypai ir gyvuliai likviduojami, perduodami kolchozų ar sovchozui. Tai vykdoma ne iškart, o palaiptiniu, kad kolchoziniukuose nesukeltų perdaug nepasitenkinimo, bruzdėjimo. Sovietiniai propagandininkai tikina: Kam kolchozininkui bereikia asmeninių sklypų, jei jis visus produktus iš kolchozų gauti gali?

Ką atsakė smalsiems Pasvalio kolchozininkams?

Pradėjus Lietuvoje akciją likviduoti kolchozininkų asmeninius sklypus ir gyvulus, kolchozininkai ėmė rašyti į sovietines redakcijas ir Vilniaus radiofoną, teiraudamiesi, ar žengiant "keliu į komunizmą" tikrai bus likviduota visa asmeninė nuosavybė. Vilniaus radiofonas ėmėsi rugsėjo 4 d. tą temą nagrinėti, atsakydamas grupel Pasvalio rajono kolchozininkų.

Atsakymas yra tikrai įdomus savo atvirumu. Girdi, dar senais laikais, kai Marksas ir Engelsas paskelbė savo "manifestą", būvę kalbama ne apie nuosavybės panaikinimą (gamybos priemonių nusavinimą ir pan.). Namų ūkio reikmenys, kasdieninio vartojimo reikmenys, pvz., uždarbiu įsigyti drabužiai, maistas ir t.t. ir dabartinėje Sovietų Sąjungoje esą piliečių asmeninė nuosavybė. Bet partija tikinanti, kad žmonės gyvens dar geriau, kai asmeninio vartojimo reikmenys nustos būti pirkimo-pardavimo ob-

PASAULINĖ TAIKA

Šv. Tėvas Jonas XXIII, rugsėjo 27 d. išleido encikliką "Greta recordati", kurioje ragina tikinčiuosius, ypač spalio mėnesį, kalbėti rožančių. Enciklikoje rašo: "Kad atsikangię žmonių likimo žmonės, susirūpinę gera valia nugalėti visas kliūtis, kurios skaldo jėgas atsiekti Taisingumą, Taiką ir Meilę". Enciklikoje kviečia melstis už misijas, už Romos ir Visuotiną Santarpybę. Ypač pabrėžiama, kad yra "su Kriščioniu Tiekėjimu nesuderinamų filosofinių srovių. Mūsų rūpestis apglobia visus kraštus: ir kur žmonija kovoja už būvio pagerinimą ir kur siaučia žiaurūs persekiojimai, kad išjudintų galingiausias jėgas, kurios suteiktų viltį įjieskoti visai žmonijai tikrojo gyvenimo gėrio".

Tas šv. Tėvo įspėjimas itin yra svarbus šiems melo ir tiesos, gėrio ir vąrgo, laimės ir berybių kančių dykvykos laikams. Kad ir kažin kaip kvailai išrodytų materializmo filosofinių srovių pavergtam žmogui rožančiaus malda, bet vis vien žmogus neįstengs Apvaizdai planų nustatyti. Ar tik ne bus Patimoje Marijos išprašausito Rusijos atsivertimo laikas žiaurėjės, jei tik daugiau žmonių išgirs Jos patarimą — kalbėti rožančių? Rusų atsitraukimas iš Austrijos, dabartinės viešnagės ir rengimas viršūnių konferencijoms bei paties Kruščiovo žodžiai, kad Rusų jaunimui yra neįmanoma tikėjimo sugriauti, rodos būtų tą kriptimi bevairuoją.

DĖLKO LIETUVOJE TRŪKSTA VINIŲ, GRĖBLIŲ IR KITŲ REIKMENŲ

Netvarka viename stambiausių Kauno fabriku

...Vilniaus "Tiesoje" (203 nr.) per kelias skiltis nagrinėjami trūkumai Kauno "Nemuno" fabrike. Ilgą laiką čia direktorium buvęs S. Funkas, kuris nepajėgęs kolektyviui gerai vadovauti, atlaidžiai savo pareigas atlikę ir vyr. inž. G. Komarovas, planavimo skyriaus viršininkas J. Mikalauskas. Smarkiai pašlijusi drausmė, išsiveisė turto grobstymai (realizavimo skyriaus buhalteris Totmeninas pasisavinęs keliasdešimt tūkstančių rublių, grobstytojų buvę ir daugiau). Naujasis direktorius K. Gelžinis esąs be patyrimo, tad įmonės išjudinti iš sustingimo dar nepajėgęs.

Nustatyta, kad sunkius darbus čia atlieka rankomis, o sudėtingos staklės ir automatai riogso šalia nenaudojami. Nenaudojamų įrengimų fabrike esą dabar 600.000 rublių vertės. Kiemas prišukšliutas visokiais lentgaliais, gelžgaliais, o tarp jų stovi dar neišpakautos naujos vinių kalimo mašinos. Dar nespėjome sumontuoti, teisinis cecho viršininkas Palionis, tartum mašinos tik nesenai gautos. Tačiau, rašo "Tiesa",

LIETUVOJE TRUKDO GAMYBĄ

Okup. Lietuvos žemės ūkio ministeris Vazalinskas rugsėjo 2 d. per Vilniaus radiją apžvelgė dabartinę Lietuvos žemės ūkio būklę.

Žemės ūkio kultūrų derlius šiemet esąs geras, ypač gausiai užderę žiemkenčiai ir kukurūzai. Visuomeniniai gyvuliai šių žiemų turėsią daugiau pašaro, negu ankstesniais metais. Tačiau žemės ūkyje esą dar daug trūkumų. Pvz. Kauno rajone kolchozų esą 42. Rajone vidutiniškai pagaminta mėsos po 26 centn. 100 ha žemės naudmenų, bet yra kolchozų, kurie mėsos pagaminę tik 3 centnerius, kiti vėl po 9-12 ctn. Ikiololniai gamybos produktai tempai dar neužtikriną įsipareigojimų vykdymo, sako Vazalinskas.

Pieno ūkyje taip pat daugelis kolchozų dar nėra pasiekę planuose numatyto karvių skaičiaus.

Aimanos dėl aukštos savikainos ir "tvirta atlyginimo tvarka"

Lkp centro komiteto ideologiniam organe "Komunistas ek sekretorius B. Šarkovas ilgame straipsnyje kritikuoja kolchozus, kad vis dar per brangiai gamina. Pvz., pieno gamybos savikaina Ignalinos rajone esanti 2,29 rb., o Vilkaviškio rajone tik 77 kapeikos kilogramui. Jautienos savikaina Ignalinos rajone 25,13 rb. (!) kilogramui. Kazlų Rūdos partinis sekretorius pranešė, kad jo rajone pagal "tvirta atlyginimo tvarką" būvę išmokėta kolchozininkams po 4 rublius pinigais ir išduo-

tą po kilogramą grūdų į dieną. Marijampolės rajone tik 6,62 rb. Ir kiaušenos savikaina vienur dvigubai didesnė, negu kitur. Net ir tame pačiame rajone savikaina neparasčiai skiriasi. Pvz. tame pačiame Marijampolės rajone Dominės kolchoze pieno savikaina yra 1,40 rb., o Mičiūrinio vardo kolchoze tik 50 kapeikų. Jautienos pagaminimas viename kolchoze atsieina 17 rublių kilogramui, antrame 7,37 rb. Panašiai ir su kitais gaminiais.

Kolchozų neūkiškumui sumažinti pastarais metais esą suruošta daug seminarių. Tačiau iš to paties Šarkovo dėstymų "Komuniste" matyti, kad kol kas dar daugelis Lietuvos kolchozų veikia neūkiškai, teberodo aukštą gamybos savikainą ir blogai atestuoja visą kolchozinę sistemą.

"Daugelyje kolūkių sumažinami pašėlių plotai..."

Paskutiniam ek plenumo posėdyje rugp. 28 d. ministerių tarybos p-ko pavaduotojas J. Laurinaitis be įprastinių pasigyrimų atidengė ir eilę tokių negerovių: Viename Jonavos rajone kolchoze iš hektaro gautą 10,3 centn. grūdų, o gretimame kolchoze tik 5,3 centn. Laurinaitis atidengė dar ir šita:

"Pastaraisiais metais daugelyje kolūkių nepagrįstai sumažinti bulvių linų cukrinių runkelių pašėliai. Tokioms reikškimams turi būti padarytas galas".

dalys išmėtytos po kiemą ir rūdija. Iš "Tiesos" aprašymo matyti, kad "Nemuno" fabrikas dirba nerentabiliai. Verta pastebėti, kad Kauno "Nemunas" yra viena tų įmonių, kurias sovietinė propaganda mėgsta vadinti pažangiomis.

SOVIETAU GAUDO PARTIZANUS UKRAINOJE

Viena, Austrija.— Sovietų parasutininkai ir pėstininkai pradėjo akciją, norėdami išvalyti nuo partizanų Ukrainą. Sovietai nenorėdami pripažinti, kad jie vis dar kovoja su partizaniais, pažymėjo, kad tai esą kariuomenės manevrai. Tačiau diplomatai teigia, kad tai yra valymas sukilėlių, dėl kurių veikime neduodama diplomatams laisvai važiuoti į Slovakiją prie Karpatų Ukrainos sienos.

JUNGT. AMER. VALST. RESPUBLIKONAS ALBERT BOSCH IŠ NEW YORKO

š. Amerikos Kongresistas reikalauja, kad būtų atsakomybėn patraukti ir nubauti tie asmenys, kurie po karo rusams išdavė antikomunistinius politinius pabėgėlius. Šis drąsus Albert Bosch reikalavimas gali atidengti naują pokarinės š. Amerikos politikos tragediją, dėl kurios milijonai žmonių prieš jų norą buvo gražinti į Sov. Sąjungą.

DAUG PSICHISKAI NESVEIKŲ JAUNUOLIŲ

Washingtonas.— Jungtinių Amerikos Valstybių karinės įstaigos praneša, kad maždaug kas septintas jaunuolis, tikrinamas karinei tarnybai, yra randamas psichiškai nesveikas ar ne visai sveikas. Nuo 1945 metų į kariuomenę dėl to nebuvo priimti 1.700.000 jaunuolių, o iš priimtųjų 750.000 buvo paleisti.

KANADA

Montrealio Universiteto Profesorius Dr. V. Pavilans atliko gydytojo stažą ligoninėse ir gavo visas gydytojo teises be egzaminų. Grįžęs iš atostogų pradės priiminėti pas save ligonius.

VOKIETIJA

(E) Šąskrydžiai ir studijų dienos Koenigsteine. Š. m. rugpjūčio 23-30 dienomis Koenigsteine buvo suruoštos studijų dienos ir vyko ateitininkų sendraugio, studentų ateitininkų ir Eur. Liet. Fronto Bičiulių šąskrydžių. Suvažiavo iš Prancūzijos, Italijos, Belgijos, Šveicarijos, Švedijos ir Vokietijos, išviso apie 70 dalyvių. Studijų savaitė vyko obalsiu "Kriščiūnybė komunizmo akivaldoje". Studijų savaitės programa sudarė visa eilę paskaitų. Skaitė kun. Dr. Brazys (kultūros problemos), kun. Dr. Valšnora (Bažnytinė sovietų po-

litika), Dr. St. Bačkys (kriščiūnybės socialinės doktrinos pajėgumas), Dr. K. Čeginskas (apie tretiesis uždavinius), prof. Dr. Z. Ivinskis (Lietuvos vaidmuo bažnyčių apjungime). Prof. Dr. Maceinos paskaita dėl liigos iškritė. Vakaraus vykdavo pranešimai ir pasitarimai, daugiausia aktualiais reikalais.

PO KELIOLIKOS METŲ ATVYKO IŠ LIETUVOS

(E) "Luebecker Nachrichten" rugpjūčio 11 d. numeryje plačiai aprašė dvejų Karaliaučiaus vokiečių jaunuolių nuotykius karo metu ir po karo. Tėvas Philipp karo metu sužeistas pateko į Lubecko ligoninę, o jo šeima iš Karaliaučiaus buvo evakuota į Pomeraniją. Sovietų kariuomenė pražygiavus, šeima grįžo į Karaliaučų, bet nesant gyvenimo sąlygų traukė toliau į Lietuvą ir pateko į Kauną. Motina dirbo, kiek galėjo, kad išlaikius savo vaikus. Susirgo plaučių uždegimu ir mirė. Berniukai suelgetaudavo sau maisto. "Tada atėjo diena, kai abiem broliams nušvito kukli laimė: Lietuvai priglaudė tuos vargšus, aprūpino juos taip, kad jie atsigautų ir davė jiems vardus", rašoma tame pranešime. Iš Manfredo Philippo pasidaręs Marijonas Taraškevičius, iš brolio Dieter Tadas Lukoševičius. Baigus aštuonias mokyklos klases, Manfredas įsigijo kimo mechaniko specialybę ir važinėjo tris metus po kraštą su kino filmais. Savo uždarbiu jis parėmė ir jaunąjį broli. Vėliau gavo darbo viename tekstilės fabrike Kaune. 1957 metais pavyko tėvui su savo dviem sūnumis susisiekti. Tačiau trunko apie 2 metus, kol Maskva davė leidimą abiem išvykti į Vakarų. Pravažiuojant Rytų Berlyną dar mėgino juos atkalbėti nuo vykimo į Vakarų, tačiau jie buvo pasiryžę vykti pas tėvą, ir rugpjūčio mėn. pateko į Vakarų.

Šeštadienio Rimčiai

EUCHARISTINIAI KONGRESAI

Spalių mėn. 7 — 11 dienomis Kordoboje įvyks 6 - tas Argentinos Eucharistinis Kongresas. Todėl pravartu bent trumpai pažvelgti į kongresų istoriją ir jų reikšmę.

Pirmas Eucharistinis Kongresas įvyko prieš 112 metų Prancūzijoje, Avinjono mieste. Įdomu, kad to kongreso pirmieji iniciatoriai buvo pasauliečiai: E. Tamirierūtės ir F. Uro šilko fabriko savininkai. Tuo laiku šis kongresas buvo pirmas viešas pasirodymas prieš liberalizmą, kuris norėjo Kristų išstumti iš viešojo gyvenimo. Ši vieša manifestacija neliko be atgarsio: greitai pasekė ir kitos tautos. Pamažu iš tautinių kongresų, išsivystė tarptautiniai kongresai.

Pirmas tarptautinis Euch. Kongresas įvyko 1881 m. Lille mieste. Vėliau Euch. Kongresai vyko beveik kasmet įvairiose valstybėse iki pat didž. karo: Londone — 1908, Koelne — 1909, Montrealy — 1910, Madride — 1911, Vienoje — 1912. Po didž. karo pirmas Euch. Kongresas įvyko Chicagoje 1926 m., kuris pasižymėjo dideliu įspudingumu ir žmonių maldingumu.

Geriausią pavykusių kongresu yra laikomas 31 - mas Euch. Kongresas, įvykęs 1932 m. Dubline, kurio metu buvo skaitomos paskaitos ir sakomi turtinigi pamokslai, kurie sutraukė labai daug žmonių ir sukėlė didelį susidomėjimą.

Nors tarptautiniai kongresai sutraukia dideles minias žmonių, tačiau reikia pripažinti, kad tautiniai kongresai ne mažesnės reikšmės, nes juose gali dalyvauti ir paprasti bei nepasiturintys žmonės iš apylinkių.

Ypač didelį pasisekimą turi gerai organizuoti dioceziniai kongresai, kur vietas dvasiškija geriau gali prisitaikyti prie laiko ir žmonių reikalavimų. Pav. Italijoje 1932 m. buvo suruošti net 34 dioceziniai kongresai, o kai tais pačiais metais Koelne buvo suruoštas Euch. Kongresas, tai į jį suplaukė iš visos Vokie-

DARBININKŲ SAJŪDIS IR DORINĖ PAŽANGA

Praeitame straipsnyje aiškino, kad darbininkų sąjūdis yra viso pasaulio darbininkų pastangos už lygų dalyvavimą žmonijos pažangoje. Dabar kalbėsime toliau apie šio sąjūdžio tikslus.

Daug kas tvirtina:

— Darbininkų siekis yra gauti gerą algą ir mažai dirbti!

— Darbininkai patenkinami, jei duodama jiems turėti pilną pilvą!

Kai aš girdžiu tokius išsireiškimus, mane ima pyktis. Jie neturi teisės taip kalbėti. Ne tai yra darbininkų kovų ir pastangų tikslas. Be abejo, yra tokių darbininkų, kurie leidžiasi laimimi geru atlyginimu — ir tyli. Yra tiesa, kad darbininkai turi teisę reikalauti teisingos algos ir žmoniško darbo. To jiems reikalavo jau 1891 metais popiež. Leonas XII garsiojoje enciklikoje "Rerum Novarum". Bet apie tai vėliau rašysime.

Darbininkai siekia daugiau negu lygaus dalyvavimo medžiaginiame žmonijos gėrbūvyje. Jie kenčia, kad nėra laikomi tokiais, kaip kiti žmonės. Darbininkų sąjūdis labiausiai kovoja už tai, kad darbininkai visų būtų vertinami kaip žmonės, o ne kaip darbo gyvuliai, kurių užtenka pilvus pripildyti ir su-

kuriais galima elgtis, kaip žemės rūsies gyviais!

Lietuvoje mūsų bočiai ir tėvai dėdavo didelių pastangų išleisti savo vaikus į mokslus. Jie norėdavo taip atidaryti vartus bent savo vaikams į geresnį medžiaginį gyvenimą. Tačiau kaip jie ragindavo juos išaugti gerais žmonėmis ir netapti tokiais, kaip juos skriaudė dvarininkai, ar didelius pinigus nuo jų plėšę gydytojai, advokatai ar savo tarnus ir tarnaites išnaudoję ponai! Jie savaimė nujautė, kad aukštesniam žmogiškam gyvenimui neužtenka medžiaginės gerovės, bet reikia ir dorinės pažangos.

Taip ir darbininkų bei visos žmonijos geresniam gyvenimui neužtenka materialinės pažangos bet reikia ir dorinio pakilimo. Juk prie mūsų laikų mokslo ir technikos pažangos būtų galima viso pasaulio žmones aprūpinti tikrai žmonišku gyvenimu. Reiktų tik, kad žmonės ir tautos turėtų daugiau meilės!

Meilė labiausiai reiškiasi dorine pažanga: nugalėjimu žvėriško kitų nepaisymo, gyvuliškos savimybės ir išsiugdytu kitų vertinimo, užjautimo, broliškumo, teisingumo. Kitaip žmonės visada elgiasi kaip kiaulės. Kiaulė, nustumusi nuo edalo lovio kitas kiaules, pati viena ēda. Taip ir nuo valdžios gėrybių lo-

tijos darbininkai, ypač Reino krašto angliakasiai. Tam tikslui buvo padarytas laukė ant kalno altorius, nes buvo priskaitoma apie 300.000 žmonių, kurie būtų jokiū būdu netilpę katedroje.

Lietuvoje pirmas Euch. Kongresas buvo suruoštas tik 10 metų praslinkus nuo Nepriklausomybės atgavimo, būtent 1928 m. Panevėžyje. Po trijų metų, — 1931m. įvyko jau keturi dioceziniai kongresai: Kaišedoryse, Šiauliuose, Telšiuose ir Vilniuje. 1933 m. įvyko du dideli kongresai Švėkšnoje ir Panevėžyje, kurie pasižymėjo dideliu iškilmingumu ir gausiu vyrų dalyvavimu.

Pagal visų Lietuvos vyskupų nutarimą, 1934 m. birželio 29, 30 ir liepos 1 dienomis Kaune įvyko pirmasis tautinis lietuvių kongresas, kurio metu visa Lietuva buvo paaukota Šv. Jėzaus Širdžiai. Tai buvo pirmas viešas visos tautos pagarbinimas Kristui, esančiam Šv. Eucharistijoje.

Šiandien tokie kongresai už eležinės uždangos yra neįmanomi, nes bedieviškas komunizmas kaip tik sau tikslu turi kopti prieš bet kokį viešą Dievo arbinimą. Tačiau ir šiame atolo ir satelitų amžiuje, kuris idžiuojasi savo dideliais išraisimais, paneigdamas artimo reilės įstatymą, mūsų pareigra kaip tik nusilenkti prieš ūch. Karalių, kuris vienas gali moniją išgelbėti nuo pražūtis.

Mūsų tauta, kuri yra šiandien rispausta, tačiau tyliai meldžia dievo, kad duotų laisvės dienas, egul būna ir mums paragininas daugiau kreiptis į Euch. Kristų, kad Jis padėtų pasaulyje igyvendinti meilės įstatymą, kad Jis duotų greičiau laisvę avergtoms tautoms. Nes tik per Jį ir su Juo yra tikras išsivadavimas. Vox.

vio nustūmę vienus, pristoję prie jo kiti tą patį daro. Miestiečių sluogsniai, nustūmę nuo valdžios kilminguosius bajorus ir grafus, patys pradėjo skriausti darbininkus. Bet ir iš darbininkų kilę įvairių spalvų fašistai, peronistai ir komunistai taip pat elgiasi su kitų sluogsnių žmonėmis ir pačiais darbininkais.

Pagal Dievo valią medžiaginės gerovės kilimas ir dorinė pažanga turi vienas kitam padėti. Pažanga medžiaginiame gėrbūvyje turi tarnauti dorinei pažangai. Gi dorinė pažanga turi įgalinti, kad visi žmonės galėtų pilniau ir lygiau pasinaudoti medžiaginiu gėrbūviu.

Gaila, kad darbininkų sąjūdžio daugel grupių mažai rūpinasi dorine pažanga. Už tai socialinė katalikybė ir katalikų darbininkų akcija deda didelių pastangų išugdyti dorą ir išplėsti ypatingai socialinę meilę — gera linkėti ir daryti, kad ir kitų sluogsnių žmonės gyventų tikrai žmonišku gyvenimu, būtų laimingais žmonėmis.

— Bet ar galima savimeilę pakeisti meile?!

Mes, krikščionys, žinme, kad galima. Jėzus Kristus Dievo Sūnus ir pasaulio Išganytojas teikia mums meilės jėgų. Reikia įvykdyti dvasinę revoliuciją — nuversti savyje egoizmo viešpatavimą ir gyventi meilės dva-

GARBINGA SUKAKTIS

Siemet sukanka 20 metų nuo Gyvojo Rožančiaus - Labdaros Draugijos įsteigimo Argentinos Lietuvių tarpe.

Šia proga gera prisiminti Gyv. Rožančiaus D-jos istoriją. Ši draugija buvo įkurta 1826 m. Lijono mieste: pamaldū prancūzė — Marija Paulina Jaricot, degdama žmonių išganymu bei Bažnyčios klestėjimu, sujungė vienminčius į 15 narių vainikėlį. Kiekvienas narys kasdien kalbėjo po 1 paslaptį rožančiaus ir tokiu būdu sudarė gyvą rožančių. Ši brolija iš Prancūzijos pamažu pasisklido po visą pasaulį. Lietuvoje randame ją pereito šimtmečio pabaigoje.

Rožančiaus brolija nebuvo vien-

A.a. kun. ANTANAS ANDRIUSIS

religinio pobūdžio, bet kartu atliko ir šalpos darbą, nes brolijos nariai privalėjo prisidėti prie šelpimo vieni kitų netik dvasiniai, bet ir materialiniai, ypač caro laikais Lietuvoje. Be to jaunesnieji nariai buvo įpareigoti išmokyti lietuviškai skaityti, rašyti, bei platinti lietuviškas knygas.

Toki brolijos veidą buvo davę Lietuvos vyskupai, iš kurių labiausiai pasižymėjo vysk. Motiejus Valančius. Jis matydamas, kiek daug žalos atneša žmonių tamsumas, per šios brolijos narius sklaidė Lietuvoje netik religinį, bet kartu ir kultūrinį bei tautinį susipratimą. Tai buvo vienas iš veiklesnių ginklų prieš rusų užmačius lietuvius surusinti ir supravoslavinti. Parapijose ši brolija buvo labai išsiplatinusi, kuriai priklausė beveik didesnė paraprijiečių dalis, susiskirstius į rožių vainikėlius, arba būrelius, kurių būdavo vienoje parapijoje po kelias dešimtis.

Tuose būreliuose buvo susibūrę vyrai, moterys, jaunimas, vaikai, kunigai, kaimo mokytojai, „deraktorai“ vadinami, kurie stovėjo glaudžiam kontakte su kaimo jaunimu, iš kurio prirengė nemažą veiklių inteligentų. Tuo laiku, galima pilnai tvirtinti, ši brolija išgyveno savo gyvavimo ir klestėjimo gražiausius laikus.

Tokiu būdu ir pats knygų platinimas spaudos draudimo metu buvo daug našesnis. Gyv. Rožančiaus Draugija steigė ir išlaikė liaudies knygynę-

lius, ruošė kultūrinius vakarus, atliko įvairius labdaros darbus. Be didelio triukšmo ir reklamų buvo atliktas didelis darbas Dievui, Bažnyčiai ir Tėvynei.

GYVOJO ROŽANČIAUS DR—JOS ĮSTEIGIMAS ARGENTINOJE

Atvykus Tėvams Marijonams Argentinos ir apsisojus Valentin Alsinoje, kur buvo laikomos lietuviškos pamaldos, a. a. kun. ANTANAS ANDRIUSIS, sušaukęs pirmąjį lietuvių susirinkimą, nutarė įsteigti jau minėtą, Lietuvoje taip gražiai veikusią Gyv. Rožančiaus broliją, kuri šalia maldos apaštalavimo, prisidėtų ir prie varge patekusių tautiečių sušelpimo.

Pirmasis pasitarimas įvyko 1939 metų rugpiučio 6 dieną tuometiniame koplyčios kiemelyje. Prie Dr-jos įsirašė visa eilė lietuvių, iš kurių buvo sudaryta 15 ratelių, kiekviename po 15 asmeni. Tokiu būdu Tėvai Marijonai susilaukė organizuotos pagalbos savo pirmuose parapijos kūrimo žingsniuose. Šią pagalbą teikė kaip tik ši nauja draugija, netik dvasiniai, bet kartu ir materialiniuose šalpos reikaluose gelbsti.

Koks džiaugsmas buvo apėmęs lietuvių visą koloniją, kai TT. Marijonai ėmė statyti seniai laukta bažnyčia. Visi savo aukomis rėmė šį naują darbą, jų tarpe ir G. Rožančiaus draugija, rengdama įvairius kultūrinius vakarus su vaidinimais, iš kurių paminėtini: „Lietuviškos Vetuvės“, „Piršliai iš Vaschingtongo“, „Patricija“, Vargšas Tadas“, „Teta iš Amerikos“; Šv. Elžbieta“ ir daug kitų iš kasdieninio išelvių gyvenimo atkurtų montažų. Beto G. R. Dr-ja yra paaukojusi bažnyčiai brangių bažnytinų rūbų, įdėjusi vieną spalvotą langą-vitražą, yra įsirašiusi į nemirstamus „Laiko“ garbės leidėjus.

Draugija minėdama savo metines šventes, jas ruošia pagal pirmųjų krikščionių paprotį bei svaigiamų gėrimų, kurie dažnai vartojami, panašiomis progomis. Minint 20 metų sukaktį, bus laikomasi šio gražaus ir blaivaus papročio. Šią progą verta yra prisiminti uoliąsias G.R. Dr-jos veikėjas kaip Elena Buzienę, Vladislavą Pajaujienę, Oną Lapinskienę ir kitas, kurios ilgesnį laiką buvo draugijos nenuilstamos darbuotojos. Draugija niekada nesiekė rodytis žmonėms savo gerais darbais, bet tyliai ir pastoviai žiūrėjo dirbti ir ankotis dėl Dievo, Bažnyčios ir kenčiančios Tėvynės, ypatingai savo kasdienine malda, paremdama taip svarbius visos Bažnyčios reikalus.

Peržvelgę tą praėjusį 20 metų laikotarpį ir visus atliktus G. R. Dr-jos darbus, galime tik pasidžiaugti ir kartu padėkoti gerajam Dievui, kad jis leido per šią draugiją tiek daug gerų darbų atlikti. Tie visi laimėjimai, kuriuos Tėvai Marijonai atsiekė be abejo didele dalimi priklausė nuo tų pasiaukojusių širdžių, kurios gerais darbais, bei savo nuolatinėmis maldomis išprašė Augštesniausiojo palaimos.

Pijus Gudelevičius.

1959 METŲ SPALIO 4 D.

Jubilejinė Sukaktis

GYVOJO ROŽANČIAUS — LABDAROS DRAUGIJOS
20 - ties METŲ SUKAKTUVIŲ ŠVENTĖS

Programa

10.30 val. *Suma su bendra narių Komunija*

15.30 val. *Giedotos Rožančius prie Šv. Sakramento su palaiminimu.*

17.00 val. *Metinis narių susirinkimas.*

19.00 val. *Sukaktuvinė Arbatėlė su Programa ir sveikinimais.*

Maloniai kviečiame visus Draugijos narius, prijaučiančius, bei visus kitus parapijiečius drauge paminėti šią mūsų gražią 20-ties metų sukaktį.

Sventei ruošti Komitetas

Avellaneda, 1959.IX.20.

sioje! Gyvendami meilės dvasioje, galime daug padėti visų sluogsnių žmonėms pilniau da-

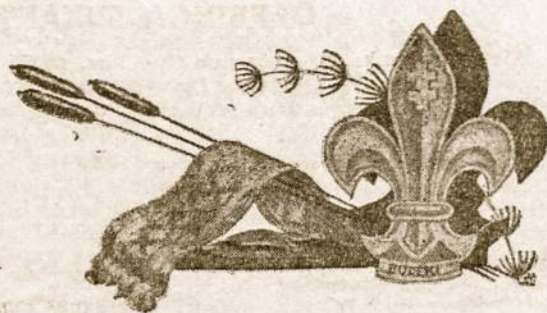
lyvauti vispusiškoje žmonijos pažangoje.

P. Daugintis S. J.

SKAUTŲ SKYRIŲ

veda

REDAKCIJINĖ KOMISIJA

Skautai Atstovavo Filipinuose Pavergtuosius

Dešimtoji Pasaulinė Skautų Stovykla - džiamborė šiemet įvyko tolimuose rytuose — Filipinuose, Makiling Nacional Park Laguna.

sąlygoms, kai pirmąją stovyklavimo naktį užpuolė taifūno pobūdžio lietus su vėju.

Stovyklos vietovė — naujai įsteigtas tautinis parkas Mikiling kalnų šlaite. Kalnų šlaitai išraižyti griovių ir slėnių, kurių kokoso palmių, bananų medžių bei žydinčių akacijų pavėsyje, išbarstytame 350 hektarų plote įsikūrė laikinas gyvasis jauni miestas.

Stovykla buvo įrengta lietuviškame stiliuje: mūsų trispalvė, lietuviškas kryžius, prieš kryžiaus parymės Rūpintojėlis aptvertas lietuviško stiliaus tvorele ir vartai su užrašu „Lituania“.

Egzilų skautai skirstėsi tautybėmis šiaip — estai 2, abu iš Švedijos, švedų skautų vienete tedevėjo tik savus ženklus prieš švedijos uniformos, 4 lietuviai, 6 ukrainiečiai, 5 vengrai ir 1 rusas, latviai savo atstovų neturėjo.

Iš esančių pasaulyje 69 tautinių Skautų organizacijų, šioje džiamborėje dalyvavo tik 53, o iš Pietų Amerikos atstovavo tik vienas atstovas iš Venezuelos.

Džiamborė, šiame didžiuliam palapinių mieste gyveno 12.000 skautų, kurių 4.000 buvo užsieniečiai. Stovyklos administraciją sudarė 300 asmenų.

Stovyklos gamtovaizdžio įvairumas nepaprastas. Gamtos grožis ir palapinių spalvinis margumynas taip sudarė nepaprasto grožio vaizdą kur dar nėra buvę nei vienoj tarptautinėj stovykloj.

Prie šios gražios gamtos prisidėjo viena blogybė — tai ekvatorinės saulės spinduliai. Dėl šios priežasties visų tautų skautai buvo priversti keisti savo galvos apdangalą į praktišką filipiniečių plačiąbrylę skrybėlę.

Ši stovykla gal bus pirmoji, kur buvo išbandyta įvairiausių palapinių konstrukcijų praktiškumas gamtos

BUENOS AIRES SUTVERTAS "PABĖGĖLIŲ METŲ" KOMITETAS

Rugsėjo 14 d. Buenos Aires San Martin rūmuose buvo suauktas steigiamasis susirinkimas „Pabėgėlių Metų“ Argentinos Komisijai sudaryti.

Argentinos Komisijon garbės pirmininku buvo išrinktas Argentinos prez. Dr. A. Frondizi, garbės nariai, kaip užsienio reikalų ir kulto ministru Dr. Diogenes Taboada; vidaus reikalų ministru Dr. A. Vitolo, prosekretorium Dr. M. D' hers

Vykdomojo Komiteto prezidentu Dr. Raul Rodriguez Araya; ir tautinių emigracijos direktorium - Hector P. Ciapuccio; sekretorium Roberto Marcenaro Boutell kaip atstovas iš Katalikų emigracijos Komisijos; prosekretorium José C. Vittone iš Pasaulinės Bažnyčių Komisijos, išdininku - Marek Schindelmann iš Žydų Emigracijos išdininko padėjėja ponia Tatiana Spiridinov iš Tarptautinio Socialinio Instituto ir aktų sekretario - panelė Marija Ema Castro Almonacid.

Kiekviena tauta įeina per atskirus savus atstovus. Lietuvius atstovauja pon. A. Mičiūda

„Liberacion Europea“, susidedanti iš 14 tautų Pietų Amerikos Valstybių Užsienio Reikalų Ministerijoms pasiuntė raštą, kuriame pasmerkia komunistų darbus ir reikalauja energingų žygių prieš komunistų užmačius įteisinti esamą dabar pavergtų valstybių padėtį, taip vad. „Status quo“.

ARGENTINOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

rianapolio Marijonų Aukštesnę Mokyklą. Bestudijuodamas šioje mokykloje jaunas Jonas, pasijuto, esąs šaukiamas kunigystėn, todėl 1941 m. įstojo į Marijonų novicijatą Či-

kažoje, kurį baigęs 1942 m. padarė savo pirmus vienuoliškus įžadus ir įstojo į Marijonų Kunigų seminariją Hinsdale, kurią baigęs buvo įšventintas kunigu — 1955 m. 3 metų dirbo Marijonų parapijoje Plano, Illinois, o 1958 m. išvyko į Romą pagilinti studijų Angelicum universitete, kur baigęs vienu metų specialų kursą, grįžo trumpam laikui atgal į Ameriką, kad pasirengtų naujai misijai į Argentiną, kurioje naujai atvykęs kun. Jonas nori pasidarbauti savo tautiečių tarpe.

— Aldona Vinčiūnaitė aukšta Telefonų Įstaigos viršininke rugsėjo 9 d. atšventė savo gimtadienį. Ta proga iš savo draugijų bei pažįstamų gavo daug gražių sveikinimų ir dovanų.

— Mažasis Feliksas Tumanis rugsėjo 19 d. pradėjo savo gyvenimo septintus metus. Jo tėveliai sruošė jam ir jo mažiesiems draugams gražią chokolatę, kurios metu jis užpūtė šešias torto žvakutes.

— A. A. Stasio Užkurio pirmųjų metinių nuo jo mirties dienos proga, jo draugai rugsėjo 13 d. prikabino bronzinę lentelę brangiam prisiminimui. Aukas šiai lentelei iš draugų surinko A. Latvėnas, iš viso 1.020 pezų. Aukoją šie asmenys: K. Zankas — 100; J. Gužas — 100; L. Samauskienė — 100; F. Tūmonis — 100; P. Ruseika — 50; B. Andrijauskas — 50; M. Salgero — 50; A. Svarlyš — 50; M. Klīmas — 50; A. Kalainis — 50; W. Žurauskas — 50; T. Plepsys — 50; S. Markūnas — 40; K. Liutkevičius — 30; M. Bitautas — 20; A. Kalainienė — 20; T. Petruškevičienė — 20; A. Staškevičius — 20; K. Tičionienė — 15; J. Kasnik — 15; J. Luckus — 10; K. Sargminas — 10; A. Latvėnas — 10; A. Gabartkienė — 10; (iš viso 1.020 pezų).

— Gimimo Dienos. Rugsėjo 5 d. Veronikos ir Adolfo Palaikų sūnus Hector atšventė savo dvylikąjį gimtadienį. Tą dieną visi artimiausi Palaikų-Zagreckų giminės buvo pakviesti į iškilmingą gimtadienio vakarienę. Hector šiais metais baigia 8-ąją skyrių ir yra geriausias mokinys mokykloje, už ką jam jau yra rezervuota vieta aukštesnėje prekybos mokykloje Manuel Belgrano, į kurią yra labai sunku patekti.

— Nijolė Papečkytė, L. B. Jaunimo sekretorė, rugsėjo 5 d. šventė savo 15-tą gimtadienį. Pagal argentiniečių paprotį, tą dieną jaunuolės pereina oficialiai iš vaikystės į paaugelis ir tokia sukaktis yra labai iškilmingai švenčiama. Nijolės tėveliai, Ona ir Jonas Papečiai, žinomi Rosario lietuviai veikėjai, šiuo laiku yra labai užimtį savo naujo namo statybos paruošimu, todėl ir tą savo šeimos šventę iškilmingai atšventė atidėjo netolimai ateičiai. Tą dieną solenizantė gavo daug ir gražių dovanų iš savo draugų ir pažįstamų, o artimiausios pavaišino gražia šeimyniška vakariene. Prie svečių stalo matėsi: pramonin. Ono ir Jonas Liutkevičiai su sūnum Albertu, Veronika Rakutienė su dukra Hilda, prekybininkas Juozas Ašmonas, Marija ir Jonas Balsiai, Kostutė Kriauciūnienė su dukrele Silvija ir kitai. Visi svečiai ta proga pareiškė naujai panelėi daugybę gražiausių sveikinimų ir sugiedojo „Ilgiausių metų“.

— Vardinės. Rugsėjo 13 d. ypatingai gražiai ir turtingais valgiais papuošto stalo, Marija Balsienė šventė savo vardinės. Balsiai yra seni Rosario gyventojai ir pasižymėję savo vaišingumu, todėl ir ponis Marija gavo labai daug sveikinimų ir gražiausių dovanų. Už didžiulio vardinės torto galima buvo pastebėti O. ir J. Papečius su dukra, V. Rakutienę su dukra Silvija, Kriauciūnaitę su mamyte ir kitus.

A. A. UŽKURIO KARSTO PERKĒLIMAS

Rugsėjo 13 d. anksti rytą, į Užkurių namus (Saladillo) susirinkus dideliui būriui giminių ir pažįstamų, specialiu omnibuose visi nuvyko į Galves kapus. Ten, su religinėmis apeigomis, kurias atliko prieš savaitę laiko iš S. Amerikos atvykęs kun. Jonas Vilutis, MIC, a. a. S. Užkurio karstas, palydėtas lietuviška giesme, buvo perkeltas iš bendrų kapų į specialią nišą (bovedą). Tuomet visi dalyviai atvyko į lietuvių šv. Kazimiero bažnyčią, kur už a. a. Stanislovo siela buvo atlaikytos iškilmingos šv. Mišios, per kurias giedojo lietuvių choros. Po pamaldų, visi dalyviai buvo užkviesti į šeiminingą susirainimą ir vaišes erdviuose Užkurių namuose. Patarnaujant nuoširdžiai šeiminingai Teodorajam Užkurieni ir malonioms dukrelėms Juozapai, Rožei ir Irmai, visi svečiai jaučėsi tarsi savo namuose.

Džiugu, kad atsiranda tarybinių šeimų, kurios sugėba gražiai sujungti religinius ir lietuviškus papročius, bei suartinti išsiskaidžiusius tautiečius.

BERISSO

TAUTOS ŠVENTĖS PAMINĖJIMAS

Rugsėjo 26 d. vakare „Mindaugo“ namams pasipuošus Argentinos ir Lietuvos vėliavomis, pirmą kartą iškilmingai buvo paminėta Tautos šventė.

Atidarymo žodį tarė Dr. jos vicepirm. S. Dulksnys. Buvo sugiedoti Argentinos ir Lietuvos himnai. Nesulaukus paskaitininkų iš Bs. As., trumpą šventės apibūdinimą padarė p. S. Dulksnys. Po to buvo suvaidinta dvejių aktų komedija: „Lietuvos plėšikas Rickus“. Valdino Kaz. Pilka, J. Staškūnas, J. Staškūnienė, Br. Marcinkevičius, V. Stundžia ir Pr. Strolia. Vaidinimą režisavo p. Pr. Strolia ir sufleravo M. Žagrakalis.

Aktyviam menai veikėjui ir režisieriui Pr. Stroliai per p. S. Dulksnį buvo įteikta dovana. Paminėjimas buvo baigtas trumpu p. S. Dulksnio žaizdu, kuriame jis pakvietė visus dalyvauti į Parke Pereyra spalio 4 d. ruošiamą išvyką ir į Villa Lugano spalio 10 d. ruošiamą rengimą. Paminėjime dalyvavo gausingai lietuvių jaunimas.

— Vincas Markevičius guli ligoninėje.

— Vaclovas Maceikis, sulaukęs 58 metus amžiaus, rugsėjo 23 dieną mirė, palikęs nuliūdusią žmoną ir sūnų.

— „Mindaugo“ Dr. ja pavasarėjant gražiai perdažė savo namus.

— Gyvojo Rožančiaus Draugija spalio 11 dieną iškilmingai paminė savo metinę šventę. Ryte 11.30 val. ukrainiečių bažnyčioje šv. Mišios. 15.00 val. „Mindaugo“ patalpose metinis susirinkimas su arbetele. Programoje pramatyta: 1. Gyv. Rož.

Dr. jos pirm. O. Skaržauskienės žodis. 2. Metinis susirinkimas ir valdybos rinkimai. 3. Kun. Augustino Steigvilos žodis. 4. Arbatėlė. 5. Filmelė.

KORDOBA

DEMESIO KORDOBOS LIETUVIAMS!

Eucharistinio Kongreso metu, kuris įvyks 7-11 spalio iškilminge dalyvaus kun. Juozas Margis iš Rosario. Šeštadienį spalio 10 d. 18 val. San Ramon Nonato bažnyčioje, Avenida Patria 220, bus proga Lietuviams atlikti išpažintį.

— Ponia Elva Zarate — Jospaitienė, iš profesijos vaistininkė antroje rugsėjo pusėje, eidama gatve, susilaužė koją per kulną. Sugipsuota guli Clínica Chutro 6 - me aukšto salė — 602.

— Inžin. Robertas Musteikis rugsėjo 26 dieną apsigėdė su Rosa Maria Pomazan (Jugoslavų kilmės). Moterystės sakramento palaiminimas įvyko Maria Auxiliadora parapijos bažnyčioje.

Vestuvinė vakarienė buvo pas jaunuosius tėvus. Jaunieji povestuvinei kelionei išvyko į Montevideo.

URUGVAJUS

(E) Incidentas su grįžtančiais į Lietuvą. Pastaraisiais mėnesiais į Lietuvą grįžo dar keletas šeimų ir pavienių komunistuojančių senesnės emigracijos tautiečių, jų tarpe Juozas Dijokas su žmona ir podukra Amanda. Mergaitė dar nepilnametė studentė. Jiems esant jau ant laivo denio, nuste atsirado mergaitės sužieduotinis urugvajietis su būreliu draugų ir ėmė šaukti Amanda! , kad pasiliktų. Susidarė dramatiška scena. Mergaitė jaudinosi, šaukė, verkė atkreipdama keleivių ir minios dėmesį, jog jina nenorinti „į Rusiją važiuoti“. Jos sužieduotinis su draugais taip pat ispaniškai šaukė: „Šalin Rusija, šalin komunistas“. Tuo momentu pribėgusi prie dukters Dijokienės, atkakli komunistė, ėmė ją brutaliai mušti, net sukruvindama jos veidą. Išikišo publika ir jūry policija, bet mergaitė buvo nuo denio paslėpta ir išvežta. Šį skandalą per radiją komentuojamas „Prieš komunistų kovojančių tautų komiteto“ pirmininkas J. P. Martinez Bersetche klausė, ar jau ir iš Urugvajuos sovietų agentai pradeda prievarta vežti žmones į anapus? Spėjama, jog Montevideo policija nedėd jo pastangų mergaitę apginti todėl, kad jina dar nepilnametė, kad čia neturėjo kito atsakingo globėjo. Bet šis atsitikimas, galimas dalykas, urugvajiečius privers daugiau būti, kad jų piliečiai nebūtų per jėgą „reparituojami“.

MONTEVIDEO

Prieš Komunistų Kovojančių Tautų Komiteto pirmininkas, žinomas visuomenininkas ir antikomunistinis kovotojas J. P. Martinez Bersetche jau kelintą mėnuo veda įdomias radijo programas tema: komunistinis pavojus Urugvajuje. Šios valandėlės būna kiekvieną pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį per CX 24 Voz del Aire 9.30 naktį. Programose dažnai prisimenami Lietuvos ir lietuvių reikalai. Specialioje paskaitų serijoje C. Verax nagrinėjo tai, kas prieš dvidešimt metų įvyko Europoje bei Lietuvoje ir komentavo Kruščiovo viešnagė š. Amerikoje. Paskaitos susilaukė platesnių atgarsių. Programos vyksta, žinoma, ispanų kalboje.

Minėtas komitetas dar šiemet tikisi suorganizuoti tarptautinį antikomunistinį kongresą. Laukiama, kad kažkurios Argentinos lietuvių organizacijos į jį taip pat atsitys savo atstovus.

— Urugvajiečių Club Atl. Aguada vadovybė atsiuntė Lietuvos Ministrui dr. K. Graužiniui laišką, kuriame dėkojama p. Ministrui su Ponia ir pasiuntinybės personalu už priėmimą-koktelį š. Amerikos lietuvių krepšininčių Urugvajuje lankymosi proga.

Laiške, tarp kitko sakoma, kad Montevideuje pasirodymas tokių simpatiškių ir korektiškų sportininkų, kilusių iš kilnos tautos, p. Mi-

PADĒKA

Kun. Vengrui, atsiuntusiam sveikinimą Vac. Rymavičiaus 60 metų sukakties proga.

Nuoširdžiai dėkoja Radijo Valandėlė.

— Lietuviai muzikai — Buenos Aires ir apylinkėse gyvenančių lietuvių tarpe, be dažniau liet. spaudoje minimų muzikų: Vac. Rymavičiaus, Vyt. Balčiūno, Ed. Radionovo, Alf. Petraičio, Vyt. Cibavičiaus, R. Rūnimo bei Liet. Centro jaunųjų muzikantų, turi sudarę savo orkestrą: J. Jaraminas, kuris groja įvairių parengimų proga, V. Šimniškis su orkestru grojas daugiausia Lanus rajone, L. Jakavičius buvęs Lietuvos valstybinio teatro orkestro muzikantas, groja įvairiuose klubuose ir per Belgrano radiją. Pijus Gudelevičius groja ir gieda Ausros Vartų bažnyčioje įvairių pamaldų metu. J. Mandžiūnas groja Argentinos karluomenės orkestre.

ROSARIO

Naujas darbininkas Argentinos Marijonų misijoje

Amerikos Marijonų Provincloas Tėv. J. Jancius paskyrė kun. Joną Vilutį MIC dirbti misionieriaus darbą Argentinoje. Naujas misionierius iškutuvu iš Amerikos atskrido rugpiučio 31 d. Apsistėjo Rosario kur jis dirba tarp lietuvių. Kun. Jonas yra 7-tas iš vienuolikos Vilučių vaikų, gimęs New Yorke. Jo tėveliai Elzbieta Strunskaitė ir jau miręs tėvelis Jonas, kilimo yra aukštaičiai. Amerikon atvyko dar prieš pirmąjį pasaulinį karą. Kaip susipratė lietuviai ir nuoširdžiai katalikai stengėsi ir savo vaikus toje dvasioje išauklėti. Sūnų Joną, baigusį New Yorke pradžios mokyklą, pasiuntė į Ma-

nistro atstovaujamos, davė progos tikroms sporto šventėms. Tiek savo techniniu pasiruošimu, tiek savo dženclmeniškuumu, sako laiško aural, šie sportininkai sugebėjo gerbti Lietuvos vardą ir laimėti daug širdžių lietuvių bylai jų teisinguose laisvės troškimuose. S. Amerikos lietuvių delegacija vadinama briljantine ir Lietuvos Ministrui dar kartą urugvajiečių sportininkų klubo vardu dėkojama už visokią paramą.

— Urugvajuos Liet. Kat. Choro pirmininkė Jonė Maliauskaitė ištekėjo už R. L. Ladaga Berard. Choristai su vedėju Vyt. Doreliu prišakė jai surengė šaunų išleistuvių koktelį. Šilūbas su Mišiomis ir jaunavedžių komunija buvo lietuvių bažnyčioje, dalyvaujant daugeliui tautiečių ir kitų svečių. Buvusi choro pirmininkė pasižadėjo ir toliau dirbti su lietuviais.

V. Jusaičio ir B. Juozaičio tragiška mirtis

Kada išsivadavę iš kasdienių gyvenimo sukurių valandėlei susikaupsime ir žvilgtersim į realų šio pasaulio gyvenimą, pamatysime, kad mes čia esame ne kas kitas, kaip tik trumpalaikis svečias. Kada žmogus kūdikio pavidale ateina į šį pasaulį, jį pasitinka kūdikystės nerūpestingos dienos ir paskiau per jaunystę eina į ten iš kur nebesugrįžtama. Kiekviena motina pagimdžiusi kūdikį nieko daugiau nemato, kaip tik amžiną jo gyvenimą. Jai vis atrodo, kad jos kūdikis prie jos krūtinės laimingas auga, ją niekuomet neapleis ir tik ji viena tėsiskirs su šiuo pasauliu, o jis ne! Tai iluzijos be tikrovės.

Štai, prieš 33 metus, gražiosios Aukštaitijos korpelyje, Obeliuose, P. ir A. Jusaičių pastogėje gimė žvalus kūdikis, kuris vėliau gavo Vytauto vardą. Jį močiūtė savo kančiomis auginė, dėl jo nemiegojo daugelio naktų, džiaugėsi jo džiaugsmu — kentėjo jo kančiomis. Augo Vytukas žaidždamas su drugeliais ir nepagalvotai, kad tas laimingai pradėtas gyvenimas taip greit ir tragiškai pasibaigs. Tėvelis sunkiai dirbo, kad tik sūnui būtų gera, nieko netrūktų. Koks džiaugsmas jo mamutei buvo, kada jį pirmą kartą palydėjo į mokyklos suolą ir džiaugsmo ašaromis patvinusiomis akimis, paskutinį kartą pažvelgus į klasę jį paliko...

Ir taip jis įžengė į naują gyvenimo laikotarpį motinos džiaugsmo ašaromis sudrekinutu keliu. Iš čia, jo tėveliai, tik jam gero norėdami, leido moksle kilti ir... pagaliau sulaukė jį grįžtantį iš Tauragės Mokytojų Instituto su mokytojo profesija.

Kilus karo audrai, jaunas ir patriotiškai dvasioj auklėtas Vytautas, kartu su visu, tik Tėvynei laisvės trokščiančiu jaunimu stoji į kovą prieš okupantus. Gal nekartą jam pavojus žiūrėjo į akis, gal nekartą jo motina nesulaukdama jo į namus sugrįžtant verkė, bet jis nepasidavė nusivylimui ir pilnas vilties, kad Lietuva nebus amžinai pavergta, visą savo trumpą gyvenimą gyvenė.

Žiauriojo karo vėsus dar žiauresnius padarė antrą kartą į Lietuvą besitartinantis raudonasis slantas, kas Vytautą atplėšė nuo gimtųjų namų, nuo jį auginusių tėvėlių, nuo brolių ir seserų. Neturėjo Vytautas laimės išeiti iš gimtųjų namų ir tėvėlių keliais peržegnotas ir palaimintas senųjų tėvų, neturėjo laimės būti išbučiuotas brolių, draugų ir giminių, nes netikėtai turėjo palikti namus su viltimi, kad greit sugrįž. Laukė ir akis pražiūrėjo senieji tėvai, bet jo sugrįžtant iki šios dienos nesulaukė ir... nebesulauks, nes netikėtai mirtis pakirto jo jaunystę pasipuokusią, gyvybę...

Karo sukeltų audrų blaškomas atsidiurė Argentinoje su dideliu būriu bendro likimo draugų, kur vienuolika metų gyvenė ir... niekas jo nepasuko nuo lietuvų, niekas neišrovė iš jo krūtinės Tėvynės meilę, nors sąlygos tam buvo. Jis vylysį grįžti į Lietuvą ir vėl ten dirbti savo Tėvynės geresniam rytojui. Mes jį matėme visada dainuojantį, nors jo širdis, galbūt verkė! Mes matėme jį besiblaškantį visur, tartum kažko jį ieškantį! Mes visur jį matėme, bet nei nepagalvojome, kad taip trumpai šiame pasaulyje jį matysime. Nematydamas geresnį gyvenimo perspektyvų Argentinoje, pakėlė sparnus skristi į Šiaurės Ameriką, kur jį su iškėstomis rankomis norėjo pasitikti, brangūs dėdės, Kanaudoje pusesėrė ir begalė draugų, iš tremties dienų. Tas jo troškimas buvo toks didelis, kad paranksti ėmė ruošti lagaminus kelionei ir todėl, turėjo gyventi laikiną gyvenimą bendrabutyje ir dirbti pripuolama darbą. Paskutiniu laiku, kartu su bendro likimo draugu Bernardu

Casa "DOMICELA"
Sav. A. LEVANAČIUS
IVAIRIŲ RŪŠIŲ MEGZTINIAI,
ŠALIKAI, KAMPEROS
Šilko ir drobės išdirbiniai
— PRIEINAMOS KAINOS —
CANADA 2025 Lanús O.

Casa MUSKETAS
Parduoda
PLOKSTELES, PIANINUS,
AKORDEONUS, BANDEONUS
TELEVIZIŲ APARATUS
NUOMUOJAMA PIANINUS
T. E. 50 - 5948 Sanabčis 2790-02

Juozaičiu, dirbo vienos kompanijos žinioje prie laivų remonto ir valymo, kur turėjo gerai apmokamą darbą, bet kartu labai pavojingą gyvybei. Linksmai sutikęs argentinaišką

Š. M. rugsėjo 22 d. tragiškai žuvęs Vytautas Jusaitis, gimęs 1925 m. sausio 12 d. Rokiškio apskrityje, Obelių miestelyje. Draugų rūpesčiu palaidotas Sarandi kapuose š. m. rugsėjo 27 dieną.

pavasarij, Vytautas rugsėjo 22 dieną, geroje nuotaikoje išskubėjo į darbą. Kaip niekada, darbo metu nuolat dainavo (nes mėgo dainuoti). Tą dieną šeši darbininkai: trys argentiniečiai, du lietuviai ir vienas ukrainietis, dirbo prie vieno tanklaivio vidaus dažymo. Visiškai baigiant darbą sprogo elektros lempučių ir kibirkštys suėjo į kontaktą, su tanke esančiomis alkoholio ir dažų dujomis nuo ko tankas prisipildė ugnies. Visi 6 darbininkai paskendo ugnies liepsnose... Baisus buvo jų riksmas, bet neilgam nes negailėtinga ugnis užėmė jiems kvapą. Sukaupe visas jėgas bėgo prie laiptelių ir pirmieji iš tanko išvirto Vytautas Jusaitis ir Bernardas Juozaitis. Vienas iš 6 mirė vietoje o kiti penki buvo nuvežti į "Instituto del Quemado". Ten nebuvo įmanoma su teikti jiems rimtesnės pagalbos nes nudegimai buvo aukščiausio laipsnio. Vytautas mirė po 9 valandų, o Bernardas Juozaitis sekancia dieną 12 val.

Tokių būdu tas Aukštaitijos sūnus Vytautas, baigė savo audringą, vilčių pilną gyvenimą ir štai, šiandieną prie jo karsto neatėjo žilagalviai tėveliai, kurie Lietuvoje dar tebelaukia jo sugrįžtant, nei broliai, nei giminės tik būrelis bendoro likimo draugų stovi prie jo karsto atiduodami paskutinę pagarbą jam. Kas apsakys ta skausmą, kurį greitai laiku turės pergyventi jo tėveliai? Kas

"LAIKO SPAUSTUVĖ"

Pigiai ir meniškai atspaudžia vizitines, vokus, propagandos lapelius, vestuvinius pakvietimus, Pirmos Komunijos paveikslėlius, knygas, laikraščius, žurnalus, ir atlieka kitus spaudos darbus.

KREIPTIS:

Mendoza 2280 - Avellaneda - T. E. 208 - 5027

LIETUVIŠKA AUDYKLA "DROBĖ"

Savininkas **VYTAUTAS DORELIS**

Parduoda lietuviškai raštuotas drobes, languotas staltieses bei lygias kitas medžiagas.

Kainos be konkurencijos, nes parduodama pačiame fabrike.
BOGOTA 4175 Cerro, Montevideo, Uruguay

Telefonas 22 - 17 - 77

MINKŠTŲ KĖDŽIŲ FABRIKAS

GAMINAMOS IVAIRIŲ STILIŲ MINKŠTOS IR STIPRIOS KĖDĖS.

-profesionalas yra pasiruošęs ATLIEKAMI IVAIRIŲS STALIAUS

DARBAI.

Savininkas

Jonas Janušis

COCHABAMBA 1811-17

Villa Scasso

T. E. 08 - 7208

supras jų sielvartą, ten kur viešpatauja raudonas siaubas, kur žmonės nelaikomi žmonėmis? Niekas! Gal tik rūstus Lietuvos rudenio vėjelis paglostys žilas jų galvas, bekapis beržas nuleidęs šakas, padės jiems kentėti...

Kaip būtų lengva Vytautui amžinai išsėtis svetingoje Argentinos žemėje, jei jį paskutinėje šioje kelionėje palydėtų mylimi broliai ir giminės! Koks jis būtų laimingas, jei sesė ant kapo pasodintų žalią rūtą ir nuolat dabintų gėlėmis...! Apart draugų, čia daugiau niekas jo kapo nelankys ir neuždeks Vėlinių vakarą žvakutę! Tik karšta Argentinos saulutė amžinai jo kapą, glostys, lietutis nuplaus o vėjalis dainos tas daineles, kurias jo motulė jam, kadaise, prie lopšelio dainavo.

Šalia jo atsigulė ir kitas Aukštaitijos sūnus, tai virš minėtas, Bernardas Juozaitis. Jie kartu gyveno, kartu dirbo, kartu žuvo ir kartu liko išsėtis amžinybėje. Bernardas Juozaitis buvo gimęs Panevežio apskrityje, Smilgių valsčiuje, 1910 metais. Tais pačiais gyvenimo keliais, kaip ir daugelis tremtinių, atėjo į Argentiną vienui vienas, be artimųjų. Gal būt, žiaurusis karas, gal šeimos netekimas ir didelis Tėvynės ilgėsys Bernardą uždarė vienumoje ir jis jieskojo pats savyje paguodos. Nemeigo skūstis savo kančiomis. Sunkų gyvenimą baigė baisiomis kančiomis palikdamas Lietuvoje savo žmoną 2 vaikus ir brolius. Nors jis nebuvo nuolatinis svečias tarp Vytauto Jusaičio draugų, tačiau šia paskutinę kelionę į amžinybę jam palengvino draugai, gražiai jį pašarvodami ir palaidodami, kartu su Vytautu Jusaičiu, Sarandi kapuose.

Ant karstų krintant Argentinos

Rugsėjo 22 d. kartu su Vytautu Jusaičiu tragiškai žuvęs Bernardas Juozaitis, gimęs 1910 m., Smilgių miestelyje, Panevežio apskr. Buvo pašarvotas ir palaidotas Sarandi kapuose su Vytautu Jusaičiu.

žemelei, nevienam iš draugų akyse pasirodė ašaros ir nevienas šaivyje kalbėjo: Kas mes esam — Jūs buvot, o kas Jūs esat mes būsim!

Išsėkitės ramybėje brangūs lietuviai, neturėję, laimės savo kaulus priglauti Lietuvos žemelėje. Tegul lūna lengva tos šalies žemelė, kuri jus, benamius, vienuoliką metų nešiojo...
Leonas Kančauskas

ATSIŠVEIKINIMO ŽODIS

A. a. Vytautas Jusaitis nuo savo pirmos atvykimo dienos į Argentiną, stoji į ansamblio chorą, kuriame dalyvavo per visą choro egzistavimo laiką. Lygiagrečiai jis dalyvavo per Šv. Cecelijos chore. Mes matėme jį dainuojant vėliau susikuriamame kvartete ir oktete. Visur jis rado laiko repeticijoms ir viešiemis pasirodymams. Bet didžiausia pagarba ir padėka tenka už jo vestas šeštadienio mokyklas.

Buenos Aires lietuviai, būdami plačiai išsisklaidę po priemiesčius, labai pasigedo lietuviškos mokyklos, ir štai Vytautas Jusaitis nors ir pavargęs, bet skubėdavo šeštadieniais į Hurlinghamą, o vėliau į Temperley mokinti lietuvių vaikučių tėvų kalbos, įdiegti jų širdyje Tėvynės meilę. Jis negalėjo ramiai sėdėti, kaip prityrusiam mokytojui jam rūpėjo mūsų vaikučių ateitis. Visur ir visada jis dirbo jokių pagirimų neieškodamas ir niekam nesiskųs damas iki pat savo tragiškos mirties dienos.

Prisimenas vienas pokalbis su a. a. Vytautu. Paklaustas, ar neapersunku atsidėti tokiam darbui, už kurį niekas neatlygina, jis atsakė su tokiu pilnu vyriško pasiryžimo balsu: O ne! galėčiau dar daugiau pasišvęsti ir pavargti! Tik gaila buvo jam žiūrėti, kad daug tėvų nesuprato ar nenorėjo to suprasti, kad jų vaikučiams norima tik gero.

Taigi atsisveikindami su a. a. Vytautu Jusaičiu, pasiryžkime branginti savo tėvų kalbą ir ja kalbėti savo namuose ir vaikučius siųsti į šeštadienio mokyklą. Koki paminklą mes pastatysime tragiškai žuvusiam mūsų vaikučių mokytojui? Ar iš akmens? Ne iš akmens, kuris vistiek bus dulkėmis apneštas, bet iš tvirtų pasiryžimų branginti savo tėvų kalbą ir raginti mūsų jaunimą naudotis lietuviškoms mokykloms, kuriose jie išmoks netik kalbėti, bet ir branginti protėvių kalbą.

Tebūnie, Tau o mielas Vytautai, lengva Argentinos žemelė, ant kurios tau neilgai teko vaikščioti, bet daug darbų atlikti.
M. Galeckas

Aušros Vartų parapijos patalpose š. m. spalio 17 d. mėn. 18 val. šaukiamas A. L. B-nės valdybos narių susirinkimas.
Valdybos pirmininkas

MŪŠŲ MIRUSIEJI

MIRĖ MARIJA BARANAUSKIENĖ

Quilmes, rugsėjo 27 d. mirė Marija Baranauskienė, aprūpinta visais ligonių sakramentais. Velionė buvo kilimo iš Alytus, gyvenusi Saldutišky, iš kur su savo vyru atvyko į Argentiną 1927 m. Liko liūdesyje vyras Kazimieras, duktė Eična, žentas Stanislovas Rukšėnas ir anukai. Buvo palaidota Ezpelete kapinėse.

— Antanas Pigiga prieš kiek laiko atvykęs iš Brazilijos mirė raupsuotojų ligoninėje Rodriguez.

— Bronislava Venckienė, mirus prieš penkeris metus. Už velionies sielą Šv. Mišlos bus atlaikytos Auš-

ros Vartų parapijoje spalio mėn. 11 d. 10,30 val. Mišias užsakė vyras ir vaikai, kviesdami artimuosius atsilankyti.

REIKALINGA VIREJA,

pagyvenusi moteris viena ar su vyru, be vaikų. Teirautis: Mendoza 2280, Avellaneda. T. E. 208-5027.

Vitrinų Fabrikas

"V I T R A L"

Sav. W. A. Rastauskas

Įrengimas moderniškų vitrinų prekybos namams ir krautuoms.

Av. SAN MARTIN 3038

Lomas del Mirador

MOTORAI,

Pervyniojimas (bobinaje) ir kiti motorų ir elektros reikmenų pataksymai.

SĄŽININGAS DARBO ATLIKIMAS

JUJUY 1362 Lanus Oeste

* KIRPYKLA "OLGA" — Iga laikis plankų sušukavimas (karštas ir šaltas, atliekamas moderniosiomis mašinomis ir naujais metodais. Priimama mokinės —

Olga Jasulytė - Vitkauskienė, Wilde, Av. Gen. Cadorna 85.

ALBERTO E. TIMINSKAS

"COCHERIA"

AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS

— Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro keliones ir tolimesnes vietas — nuomuoja automobilius vestuvėms ir krikštynoms.

AV. PAVON 11070

T. E. 243-5654

Sucursal

Temperley

F.C.N.G.R.

BALCARCE 510

Lomas de Zamora

PRAGIEDRĖJUS

Ar men, būdavo, rengies į „Atžalyno“, „Sienapiūtės“ ar kitą kokį spektaklį ar koncertą, kai klausai, būdavo, skambiu „Dainos“ choro m. lodių, ar stebi vikriai jaunimą šokant, ar kai vyrų okteto lydimas keliauji per plačius tėviškės laukus — dabar jau visa tai išnyko ir tepaliko vien tik atsiminimai...

Sako, nebesą, kas sugebėtų imtis to darbo, nebėlikę ir žmonių tam, kurie galėtų ką nors atlikti. O kurgi, jie, kur tas darštusis energingasis jaunimas, tie kurie anksčiau gebėjo...

Sajės tarpduriose nykiai bešvilpanija vien vėjai, ir vien tik triukšminga kelia žurnali veidai...

Nors nyku ir tuščia, tačiau retkarčiais šypneli dar ir pragiedrulio saulutė, apšviečia ir pasotina kasdienybės dulkėmis apneštą sielą.

Didžios praecities prisiminimai ir tamrius asmenybės pagerbimui pabudo miegojusios mūzos. Didžius Jo nuopelnus iškėlė, visi Jį tinkamai paminėjo, bet gal geriausiai ir gražiausiai pagerbė jį kupinas energijos ir pasišventimo jaunimas...

Ne vienas laukė ir ne viena troško pasotinti jau senai turimą sielos alkį, gal ir neapsivykė. Vėl prieš akis atglįję anų senųjų laikų paliknonys nešė mūsų sielai džiaugsmą.

Per gen. T. Daukanto 75-rių m. sukaktuves programoj vėl pasirodė visų mūsų pažįstama, mėgiama ir laukiama savo malonių skambiu bal su Liucija Paliulionytė-Vedegienė. Šį kartą nauju, visai skirtingu anims kartams, repertuaru. Ir ne paprastu. Pasirinkta jos gražiausi, dar negirdėti ir rimti dalykai — tai arčia Regnava nel Silenzio iš operos Lucia di Lammermoor garsaus Donizetti.

Tai didelė staigmena ne vienam, kurie anksčiau ją tebuvo pratę girdėti teispidant mūsų liaudies dainas. Kam teko išgirsti — neapsiri-

ko. Tai skirtumas tarp buvusios ir esamos. Didžiuliu suoliu pažengusi, kuriai jau vien tik mūsų scena atrodytų per daug kukli.

Antruojų dalyku teko išgirsti komp. Br. Budriūno komponuotą „Mano protėvių žemė“, vyrų chorui su soliste. Šios rūšies veikalas gal ir bus tik pirmas mūsų scenoje. Su tuo ji pakilo į rimtą ir daug žadančių dainininkų tarpą. Nepalyginamai šiltai jį atliko, kurio ir patys žodžiai yra nuotalkingi, pagauna klausytoją ir veda mus į kraštą, kur dunkso apsnūdę piliakalniū, kur neramiai ošia Baltija...

Šis veikalas iškėlė ne tik vien solistės pajėgumą ir pribrendimą rimtiems veikalams, bet ir darnų ir harmoningą sutapimą su oktetu, kas atveria plačius horizontus aukšto lygio veikalams.

Be jokios abejonės tenka pasakyti, kad šiame koncerte buvo pasiekta tai, ką buvo užsibrėžęs vadovas norėdamas parodyti solistės ir savo vyrų balsinį lankstumą ir veikalo grožį.

Apie oktetą tegalima pridėti tik tiek, kad per visą laiką buvo jaučiama ankstyvesnė jo paties įtaka, stipri ir kieta ranka.

Šį vokalinės dalies pasirodymą reikia laikyti visiškai pasisekusiu, o tos pasekmės nuopelnus tenka priskirti sumaniam ir gabiam grupės vadovui Vytautui Cibavičiui. Kaip jis pats, taip ir jo vadovaujameji rodo didelį meninį tobulėjimą.

Antrojo programos dalyje pasirodė p. R. Kuprevičius smuiku atlikdamas Humoreska — Dvořak, Minue en Sol — Beethoven, ir Grossmütterchen — Gustav Lengner. Akomponavo sesutės Eugenija ir Marytė Čikškaitės.

Šiuo nors ir trumpu pasirodymu buvo duota progos meną mėgstančiam klausytojui atsigausti ir pakankamai pasisotinti.

A. S. Sixtus

NAUJI „LAIKO“ RĖMĖJAI
(NESKAITANT PRENUMERATŲ)

- „ 70 — L. Jakavičius
- „ 50 — P. Aleksa
- „ 50 — A. Kazlauskas
- „ 40 — J. Valentinas
- „ 25 — St. Pocius
- „ 25 — J. Valeka
- „ 15 — K. Vanagas
- „ 15 — N. N.
- „ 15 — A. Šidlauskas
- „ 10 — L. Trinskis
- „ 10 — Barbora Ražanskienė
- „ 10 — V. Norkaitis
- „ 10 — A. Kareiva
- „ 10 — V. Pečiūlis
- „ 10 — A. Vaičiaitis
- „ 10 — P. Petkus
- „ 5 — N. N.
- „ 5 — P. Petkus

Visiems Rėmėjams ir užsimokėjusiems prenumeratą nuosirdžiai dėkoja

„LAIKO“ Administracija.

Jonas Ambutis atliekas karinę prievolę Argentinos kariuomenėje, paskutiniu metu iš Palomar buvo perkeltas į Buenos Aires centrą. Šiuo perkėlimu džiaugiasi, nes galės tuo pačiu laiku tęsti studijas universitete.

Gen. T. Daukanto 75 m. sukaktuvių proga iš kairės: kap. V. Diminskis, gen. Daukantas, A.L.B. pirm. I. Padvalskis ir sav. kūrėjas J. Kanapinskas.

Vladė Survilienė — moterų mādų krautvė savininkė, paviešėjusi porą mėnesių Šiaurės Amerikoje, grįžo į Bs. As.

Sim. Daukantas, gen. T. Daukanto giminaitis studijų tikslu išvyko į Š. Ameriką, kur išbus apie pusę metų.

Emilija Čekanauskienė pora savaitių viešėjo Comodoro Rivadavia pas savo dukters Nelidos vyrą kap. Antonio Rodriguez, fechtavimo čempioną, nusipelniusių daug pergales taurių. Grįžo pailsėjęsi ir patenkinti savo kelione.

Dr. Alfonsas Kairėlis nusipirko „Citroen“ firmos automobilį ir pratinsai vairuoti. Kairėliai stengiasi kilti vis pirmyn.

Buenos - Aires arkivyskupija atsuntė lietuvių bendruomenei padėkojimą už dalyvavimą eucharistinėje procesijoje rugsėjo 13 d. Bs. As. mieste prie Plaza de Mayo.

Karolina Širvydienė gyvenanti Molinedo 163, V. Alsina jau kuris laikas serga savo namuose, prižiūrima savo dukters.

Persikėlė gyventi, Ona ir Juozas Saldunavičiai, abu išsėję į pensiją, persikėlė gyventi į barrio San Juan Ituzaingo. Tame pačiame bare gyvena nuo seniau Pranas Auškalinis.

Pranėška Stankunienė šiomis dienomis grįžo iš Igoninės, kurioje turėjo vidurių operaciją, kuri pavyko gerai. Ši operacija Igonei buvo jau penktoji.

PRANESIMAS FILATELISTAMS

„Laiko“ redakcija gavo laišką iš p. Vyta. Orinto sekančio turinio: „Tu riu mažą prašymą. Renku pašto ženklus. Manę įdomauja Jūsų krašto ženklai. Jeigu Jūsų tai neapsunkins, raskit kokį filatelistą, kuris norėtų keisti ženklus. Galiu duoti U.S.A ir Kanados. Man gali rašyti: anglų, vokiečių ir lietuvių bei rusų kalbomis.“

Vytautas Orintas
12529 Vashti Ave
Cleveland 8, Ohio.

LAIKAS PATRIJOTINIO RELIGINIO TURINIO LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — J. Duoba; Administratorius — P. Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pirtvarkomi Redakcijos nuožūra; nesunaudoti — gražinami tirk autoriams prašant. KAINA: Argentinoje metams \$ 90.—, pusm. \$ 50.—, vienas nr. \$ 4.— Urugnajuje met. 12 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

XI METAI Nr. 244

30 DE SETIEMBRE

Fernandas Valečka pašauktas į karinę tarnyba, atlieka Escuela Mecanica Buenos Aires centre.

Eugenijus Vaičiaitis po nelaimingo sužeidimo karinėje tarnyboje, po kelių operacijų ir ilgesnio gydymosi yra sugrįžęs į namus, kur pamažu sveiksta.

Emilija Šidlauskaite nuosavose namuose e. Carlos Berg atidarė rūbų krautuve.

Roza Gričiene gyvenanti Villa Soldati, trumpame laike turėjo dvi vidurių operacijas, kurios pavyko gerai. Ilgonė grįžusi į savo namus, tęsia gydymąsi.

Pijus Sakalauskas parodė tikrai savo patriotinę širdį, imdamasis iniciatyvos savo namuose pašarvoti žuvusius lietuvius tremtinius Vytautą Jusaitį ir Bernardą Juozaitį. Kad priglaidus žuvusių benamių kūnus savo namuose, P. Sakalauskas net atsižadėjo nuo savo tiesioginio darbo. Vargu ar surasime kitą tokį pasiaukojusį lietuvių, kuris suprastų ir pasiūlytų padėti dažnai paprastuose bet didesnio pasiaukojimo reikalaujančiuose tautiečių reikalauose. Ne pirmas kartas, kai P. Sakalauskas ištlesia savo atjaučiančią ranką.

Karolis Kazlauskas lietuvių jau nimo teatro gabus artistas po motociklo nelaimės ir išgulėjęs ilgą laiką Igoninėje, grįžo namo ir pamažu atgauna jėgas.

Monika Mažiulytė yra paguldyta Igoninėje Alvear, sala 12, lova 30. Lankymo valandos kaip kitos Igoninės.

B. Surkevičius gavo liūdna žinią iš Lietuvos, kad jo brolis Jereslovas 43 metų amžiaus, besimaudydamos Nemune, nuskeno. Jereslovas Surkevičius buvo baigęs chemiką ir dirbo savo srityje.

NAUJA SPORTO KLŪBO „KOVAS“ VALDYBA

Neseniai išrinktoji sporto klūbo valdyba dėl įvykusios trinties atsisattidino. Rugsėjo mėn. 27 d. buvo susauktas antras per trumpą laiką visuotinis sporto klūbo narių, rėmėjų bei prijauciančiųjų susirinkimas naujai valdybai išrinkti. Buvo išnagrinės tas nesklandumo priežastis ir numatyta nauja klūbo veikla.

Į nauja valdybą tapo išrinkti iš pasiūlytų kandidatų šie klūbo aktyvūs nariai: Rastauskas N. su 25 balsais; Janulis, 24; Jankauskas A., 23; Kavaliauskas St., 19; Petraitis, 16. Kandidatais — Jankauskas J ir Versinskas.

Revizijos komisijon išrinkti: Bubnovas, Saulienė ir Vaitkevičius F. Valdyba pasiskirstys pareigomis artimiausių laikų.

TRAGISKA MIRTIS

Tragišką mūsų tautiečių: mok. Vyt. Jusaičio ir Bernardo Juzaičio mirtis sujuddino visą lietuvišką koloniją. Ypač jautria širdimi prie palaidojimo prisidėjo p. Sakalauskas, p. L. Avulis, parupinė ir pravedė žuvusiųjų paskutinę kelionę: Andrius ir Apolinaras Naujokai, Andrius Marenholzas, L. Kančauskas, kurie savo pinigine parama ir savo rupečių suteikė žuvusiems paskutinį patarnavimą. Žuvusiųjų kūnai tik po trijų dienų pastangų buvo išgauti ir rugsėjo 26 d. atvešti ir pas p. Pių Sakalauską pašarvoti, iš kur regėjo 27 d. 9.45 val. buvo didžiulės žmonių minios palydėti į Aušros Vartų bažnyčią. Gedulingas pamaldas už žuvusius atliko kun. J. Duoba, giedant parapijos chorui ir dalyvaujant labai didžiam skaičium žuvusiųjų draugų ir pažįstamų, kurie vos tilpo bažnyčioje. Žuvusieji savo draugų būrio palydėti, buvo palaidoti Sarrandi kapinėse.

Apie žuvusiųjų gyvenimą ir tragišką mirtį skaityk 5 puslapyje specialų nekrologą.

PADĖKA

Per įvykusį Susivienijimo Lietuvos Argentinoje 45 gyvavimo metų Minėjimą pasidarbavusiems, p. p. M. Baršauskui, L. Kuciui, L. Ribikauskui, V. Stunskui, A. Jokūbauskui; poniams K. Jokūbauskienei, A. Šimanavičienei, Baršauskieni, O. Mikulėnienei; ženklelių segiotojoms panelėms A. Kučiūskaitėi, J. Žvirblytei, V. Tatulytei, ir E. Jarušytei; o ypatingai meninės programos išpildytojams prišaky su p. Kvirinu Ruminu, vaidintojams: panelėms O. Savickai, Z. Vanagaitėi, M. Sturevičiūtei, N. Povilonytei, E. Leišytei, J. Leišytei ir O. Zabarauskaitėi; vaidintojams A. Mačiūliui, J. Balmui ir Rikardui Ruminui; Tautinių šokių grupę ir jų vadovai p. Algimui Rastauskui. Taipgi visiems dalyvavusiems, ypatingai organizacijoms ir jų atstovams širdingai dėkojame.

K. Kilauga A. Plesterninkas
Sektororius Pirmininkas

NUOSIRDIAUSIA PADĖKA

Daugelis prieš penkiolika metų tikėjome į stebūklą, kad mūsų Tėvynėn grisi išplėtoji laisvė ir Nepriklausomybė. Dėja, apsirikome ir šiandieną tenka tūkstančiams lietuvių nešioti benamio vardą. Nemasžas būrys tremtinių patekome į Argentina ir senųjų emigrantų tarpe radome tokių, kurie mus benamius pirmomis dienomis priglaidė, mumis rūpinosi ir mums mirties atvejū atlieka savo patarnavimą. Kitaip sakant, jie atstojaa mums tėvus, brolius ir artimuosius. Vienas iš tokių buvo, yra ir bus Pijus Sakalauskas, gyv. calle La Rioja 2259, Avell.

Kad jis toks yra, patvirtina tas faktas, kuris įvyko paskutiniems rugsėjo mėnesio dienomis mūsų kolonijoje. Kada tragiškai žuvo tremtiniai Vytautas Jusaitis ir Bernardas Juozaitis, Pijus Sakalauskas, nekieno neprasmos, pradėjo rūpintis šių vyrų išėmimu iš Igoninės ir pasiūlė savo namus jų pašarvoimui. Daug teko jam rūpėsioji ir vargo šių dvejų tremtinių tragedijoje, bet jis nepailso iki atsiekė savo tikslą. Tuo būdu Pijus Sakalauskas tapo tų nelaimingųjų vyrų-tremtinių tėvu ir globėju, paskutinėje jų pomirtinėje valandoje...

Mums tremtiniams, neturintiems čia savo artimųjų, šis Pijaus Sakalausko žestas, labai sujaudino tėvų ir artimųjų išsiligusias širdis. Todėl brangiam tremtinių globėjui Pijui Sakalauskui, visų tremtinių vardų reiškiame NUOSIRDIAUSIA PADĖKA, už visą vargą ir pasitarnavimą tragiškai žuvusiems Vytautui Jusaičiui ir Bernardui Juozaičiui. Taip pat mes reiškiame padėka Lietuvoje gyvenančių Vytauto tėveliū ir Bernardo šeimoms bei brolio vardū. Linkime Tau, mielas P. Sakalauskai, ilgiausių metų...!

Argentinoje gyvenančių tremtinių vardū: kun. A. Lubickas, Leonas Avulis, Andrius ir Apol. Naujokai, Andrius Marenholcas, L. Kančauskas ir B. čiačys.

Paieškomas Jonas Navickas kilimo iš Naujavalakių km.. Jo ieško giminės iš Šiaurės Amerikos. Paieškomas ar apie jį turintieji žinių, prašomi pranešti Pijui Gudelevičiui, Mendoza 2280, Avellaneda, Tel. 208-5027.

LIETUVIAI EUCHARISTINĖJE PROCESIJOJE

Dalyvaujant didžiulei tikičiųjų miniai, Lomas de Zamora vyskupijos iniciatyva rugsėjo 27 d. buvo Avellanedoje suorganizuota eucharistinė procesija, kaip pasiruošimas 6-tam Argentinos Euch. Kongresui, įvyksiančiam spalio 7-11 d. Kordoboje. Procesiją vedė šv. Tėvo atstovas Argentinai Mons. Mozzoni, o Mišias laikė vysk. Bolatti, nekartą ir lietuviams laikęs pamaldas. Procesijoje dalyvavo ir Aušros Vartų parapijos lietuviai su savo vėliava bei seselių mokyklos mokiniai ir mokinės.

VILLA LUGANO LIETUVIŲ CENTRO VEIKLA

Lietuvių Centro Valdyba atelnantį mėnesį ruošia kelis paminėjimus. Spalio 10 d. 21 val. įvyks Lietuvos Centro 33 metų gyvavimo sukakties paminėjimas. Programoj: kalbos, sveikinimai ir vaidinimas.

Spalio mėn. 18 d. šv. Mišios Santo Christo bažnyčioje 11,30 val. už Liet. Centro mirusius narius.

Spalio 25 d. ruošiami dideli Asado Pietūs, į kuriuos pakvietimus reikia iš anksto įsigyti.

Lietuvių Centro Jaunimas rugsėjo 20 d. pavasario sutikimui su ruošė išvyką — pikniką, kuris įvyko pono Kriškėčiūno vasarinėje viloje 29-me kilometre Calchaquí kelelyje.

Pon. Kriškėčiūnas lietuvių jaunimā labai maloniai priėmė ir visai diena perleido savo vilos patogumus. Jaunimas liko labai patenkintas šia iškyla ir nuosirdžiai dėkingas vilos savininkui.

Lietuvių Jaunimo Draugija, ruošiusi savo parengimą rugsėjo 26 dieną, dėl tragiškai žuvusių tautiečių V. Jusaičio ir B. Juozaičio gedulo, savo šventę atidėjo į spalių 31 dieną.

Nelaimės kartojasi — sudegus mok. Vyt. Jusaičiui ir Bern. Juozaičiui, prisimena skaudi nelaimė įvykusi lygiai prieš 11 metų Bandžiū šeimoje, kai sprogus žibaliniam pečiui, nuo apdegimų mirė Marija Bandžiūvienė.

Lilijona Leimonaitė ketvirtas mėnuo kaip serga ir dar kurį laiką teks pabūti sugipsuota kojte.